

# REFORMÁTUS

## Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2014. július-augusztus  
XXI. évf. 7-8. szám

## Mindent szabad nekem,...

Talán nem is gondolnánk mi mindent jelent ez a szó „szabad”. Gyerekként úgy értelmeztem, hogy szabad valamit megtennem, szabad valahova elmennem. Azaz, valami, ami tiltott volt most már nem az, hanem szabad. Ebből a szóból származik a szabadság kifejezés is, ami tovább bővíti a jelentés-kört. *Mindent szabad nekem,...* írja az apostol, egy olyan gyülekezetnek, nevezetesen a korinthusiaknak, ahol ez a „minden” beláthatatlan erkölcsi, szellemi és cselekvési távlatokat jelentett. Sokan éltek is vele, s ennek eredménye az lett, hogy a várost eléggé kétes erkölcsű városként tartották számon, ahol szinte meg lehetett „mártózni” a szabadság lehetőségeiben. Igaz, ezen a ponton a szabadságból már szabadság lett, ami bizony túl ment az emberi jó erkölcsök, izlés, becsület és törvényesség határain is. De hát, ha maga Pál is azt írja, hogy: „Mindent szabad nekem,...”? Ha egyáltalán hallja az Igét korunk embere, ma is csak a mondat első felét tudja „elfogadni”! Különösen így van ez a nyári időszakban, amikor a meleg időjárás, a **nyári szabadság** idején igyekszünk minél szellősebben, könnyebben, minél fesztelenebb módon öltözni, viselkedni. A szabadságát esetleg valamilyen üdülőhelyen töltő olvasóink sokat tudnának mondani arról, hogy a

szellősebből milyen könnyen lesz **lenge**, ami már nem ugyanazt jelenti. Vagy a **könnyűből** szintén **könnyelmű**, és ennek a szónak is bizony veszedelmesen megváltozott jelentése van. Évtizedekkel ezelőtt egyik teológus diáktársam azon elmélkedett, milyen hátrányos is református lelkészi öltözetünk, amely a nyári melegek idején a maga zártságával és fekete színével



Református templom Legénye  
foto: Györky Marián

szinte elviselhetetlen száunává változhat egy temetés alkalmával, de

még a templomi szolgálat alkalmával is. Próbálunk is egyedi megoldásokkal, de nem egyszer balul elsült próbálkozások ezek, amelyek túlmennek bizonyos határokon és határozottan rossz hatással vannak, azokra, akik előtt Isten igéje fegyelmezett bizonyágtevőiként kellene szolgálnunk. Bizonyosan szükség van közösen elfogadott, jó megoldásra, de ezt csakis a Pál által leírt mondat másik felének figyelembevételével kell tennünk: ... **de nem minden használ**. És itt a **használ** szó nem önhasznúságot jelent, amivel saját magam kényelmét, gyarapodását keresem, hanem üdv-hasznúságot, amivel a magam és mások üdvösségéért szolgálok. Ebben a szolgálatban sokszor áldozatkészségre van szükség, és nem is kis áldozatkészségre. Elődeink számára a nyár ideje nem a szabad önmegvalósítás, szabadságolás, ..., ideje volt, hanem a tűző napon Isten iránti hálaadással végzet aratás ideje, amikor nagy-nagy hit- és önfegyelmel végezték az „áldás” betakarítását, tudva azt, hogy nagy a felelősségük Isten és az emberek előtt. Legyen ez példa előttünk, megerősödvé az evangélium üzenetével: **Az aratnivaló sok, de munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába. Máté 9.37-38.**

Csoma L

## Kárpát-medencei Imanap Előkészítő Konferencia

2014. szeptember 25-28, Deregnő, Református Tanulmányi Központ

A Kárpát-medencei református egyházakban szolgáló református nőegyesületek (Kárpátalja, Erdély, Délvidék, Magyarország (4 egyházkerület), Királyhágómellék, Felvidék) elnökségei találkozója született meg az az ötlet, amely szerint évente egyszer

közös imanapi alkalmat készítenek elő, és tartanak meg december első vasárnapján.

Minden évben más egyházkerület nőegyesülete készíti elő ezt az alkalmat, amely egyrészt a már előre elkészített imanapi füzet bemutatását jelenti. Ebben a füzetben az

Egyházkerületek püspöki köszöntése, az egyházkerület, a mi esetünkben a Szlovákiai Református Keresztény Egyház rövid története, és az imanapi istentisztelet részletesen kidolgozott liturgiája (ének, imádságok, textus, igemagyarázat) szerepel.

Emellett, bemutatásra kerül az imanapi alkalmat előkészítő egyházkerület nőgye-sülete, valamint az illető egyházkerület, ill. ország(rész) kulturális, nemzeti örökségei és egyházi szervezetei. Ezek az információk a mellékelt CD-n, PowerPoint előadásban, és az imanapi programfüzet mellékletében tekinthetők meg és olvashatók el, valamint ha lehetőség van rá, akkor honlapon is megjelenik, hogy bárki megnézhesse, elolvashassa.

Az imanapi alkalmat minden esetben egy nemzetközi konferencia előzi meg,

amelyre most Deregyőn kerül sor.

### A KONFERENCIA TERVEZETT PROGRAMJA

**2014. szeptember 25**

- délután a vendégek érkezése

**2014. szeptember 26:**

- Bodrogköz és Ungvidék nevezetes ségeinek bemutatása

**2014. szeptember 27:**

- Délelőtt: az imanapi program bemutatása,

egyháztörténeti előadás: Csoma László

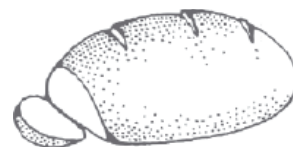
- Délután: Dr. Fodorné Dr. Nagy Sarolta előadása
- Elnökségi ülés

**2014. szeptember 28:**

- vendég-lelkipásztorok szolgálata a környező gyülekezetekben
- A konferencia bezárása - hazautazás

*Györky Szilvia*

## Nemcsak kenyérrel él az ember



Olvasandó: Jób könyve 40 - 41. része

Ha annak leírását olvassuk, hogyan némul el Jób (40: 3-5.v.), talán eszünkbe jut a gyermekkori félelmeink által kiváltott reakció, amikor rádöbbenve helytelen cselekedetünkre, kezünkkel magunkba fojtva a kiáltást, megdermedtünk. Már nem leszünk rosszak, óvatlanok, engedetlenek - gondoltuk magunkban - de tudtuk, a bajnak meg nincs vége ennyivel.

Isten sem akarja meghagyni Jóbot az első döbbenet zavarában. Nem megfélemlítés volt a célja, kezdettől olyan teremtményt akart alkotni, aki jó, igaz, teremtőjét igazán ismerni és szeretni akarja és „Vele örökké tartó boldogságban élvén Őt dicséri és magasztalja” - ahogyan azt a Kis Káté 9. fejeletében tanuljuk. Tehát tovább folytatja tanítását.

A Jubileumi kommentárban ezt ilyen megvilágításban olvashatjuk: „Jób nemcsak perbe szállt Istennel, hanem az ő világkormányzásának igazságosságát, különösen a vele való bánásmód jogosságát is vitatta. Hogy az igazi bünbánatot ezen a téren is felkeltse benne és lelkében a teljes bizalmat helyreállítsa, Isten másodszer is megszólítja őt a viharból. Új kérdést intéz hozzá és felszólítja, hogy, ha még mindig kész Istent bírálni vegye át a világ kormányzását és gyakorolja az Isten hatalmát, amellyel a gonoszokat igába hajtja és harcképtelenné teszi. Amire ugyanis az ember nem képes, azt ne akarja bírálni. Ha Jób bölcsebben tudná intézni a világ folyását, mint Isten, akkor volna joga a bírálatra is.

2v.: vö. 38:3. - 3: A 39:35. gondolatnak folytatása és kiegészítése. Az én igazságomat, amelyet a világ kormányzásában gyakorlok, fel akarod-e függeszteni? ... Tetteim helyességét tagadod s azt akarod csinálni, amit te tartasz jónak. Vagyis: engem vádolsz igazságtalansággal, hogy magadat igaznak tarthasd és a világ előtt ne menj bűnös számba. Itt éri el Jób drámája a legmagasabb csúcst: Jób bűne ugyanis nem horizontális síkban kerecsendő, hanem vertikálisan, azaz abban a vakmerőségben, hogy teremtmény léteire teremtőjével szállt vitába. Mert a bűn elsősorban nem erkölcsi hanem hitbéli, teológiai fogalom. - 4: Istennek egyenrangú hatalomnak képzeled magadat, vö. 8:3; 21:4; 23:3. Más szavakkal: Jób önmagát képzelte Istennek és ez a bűn. A kar a hatalom jelképe, a mennydörgő hang pedig a bírói tevékenysége, vö. 37:2-5. - Az 5kk.-ben felszólítja Jóbot: ha tényleg azt hiszi, hogy Istennél igazságosabban tud uralkodni, ám tegyen kísérletet, ruházza fel magát Isten fenségével és erejével s ítéletével fékezze a vakmerőket, büntesse a gonoszt, bárhol található. Majd akkor meglátja, hogy a gonoszok boldogságával kapcsolatos panasza milyen alaptalan volt. - 5: vö. Zsolt 21:6; 104:1. - 6: vö. Péld 5:16; Jób 21:30; Ézs 2:12. - 9: Megtartott téged a te jobb kezed, azaz jobb kezed segít neked, saját erődből vagy képes magadon segíteni. A hatalom az igazságszolgáltatás szükséges előfeltétele.

Isten azzal akarja szemléltetni, hogy

milyen nehéz volna az embernek uralkodni a természet világán, hogy Jób elé állítja a legerősebb és legfélelmetesebb állatok képét. Először a behemótra (vizió), a roppant nagy testű és nagy erejű állatra emlékeztet, amely a Nilusban él és amelynek közismerten vastag bőre, szinte páncélul szolgált úgy, hogy nem volt egyszerű vadászsákmány. Jóbot figyelmezteti Isten, ezt az állatot, amely az embernek félelmes ellensége, Isten teremtette éppúgy, mint a krokodilust, a másik félelmes nilusi állatot. Neki van hatalma fölöttük.

A 40:9 versével a beszéd érezhetően be van fejezve és a célnak, amelyet Isten el akart érni, teljesen megfelel. Jób az első beszéd után visszatért az Istent megillető hódolat állapotába s a második beszéd hatására megbánja lázadását is. Sokan tehát a behemót és a leviathán (a vízió és a krokodil) leírását már nem is tekintik a beszéd szerves részének. Valójában azonban ezeknek is megvan a maguk értelme az egész összefüggésében. A szerző ezekben az állatokban látta a legnagyobb és legellenállhatatlanabb erőnek a megtestesülését, úgyszólván illusztrációját s ezért írja le őket ilyen részletességgel, hogy Jóbna a saját tehetetlenségét még jobban szívébe vesse azzal az Istennel szemben, aki ezeket a szörnyetegeket is teremtette. Továbbá: mivel a második beszédben (40:5-9) a gögös lázadók megfékezéséről van szó, a leviathánnal kapcsolatos kérdéseket is Istennek a gonoszok iránti magatartásával lehet összefüggésbe hozni. Hiszen az a kérdés,

hogy a gonoszok büntetlenül maradnak, különösen gyötörte Jóbót. Tehát: ha senki sem maradhat büntetlenül, aki a leviathánt megtámadni merészeli, azok sem maradnak büntetés nélkül, akik ennek a rettenetes lénynek a teremtője ellen elvetemülten szembe mernek helyezkedni vö. 41:10.”

(Csak kiegészítésként és zárójelben tenném itt hozzá a fentiekhez, hogy a zsidó mitológiában ennek a két teremtménynek - behemót (víziló) és leviathán (krokodil) - nem csupán a látható, állati erőt tulajdonították, hanem olyan rejtőzködő szörnyekként is beszéltek róluk, akik a tenger mélyén a megfélemlíthetetlen vizeket kavargatják fel, a hajókat pusztítják el, a szökőárban emberek sokaságát ragadják el. Tehát az egyiptomi fogság keserű emléken túl az özönvíz pusztító borzalma is hozzájuk kapcsolódott, akik Isten haragjának emberi erővel meg nem fékezhető eszközei... Nem célja Istennek Jóbót jobban megfélemlíteni, mint annyira, hogy megértse, szavaival megbántotta Teremtőjét, de a tisztán látás végett igenis utalnia kell rá, hogy a látható, érthető dolgokon túl vannak meg nem látható, fel nem

mérhető erők, amelyek kordában tartása a porszemnyi ember számára elképzelhetetlen. Valamikor negyven éve, amikor még elgondolkodtató könyveket is írtak, egy Stanislaw Lem nevű lengyel író Solaris c. regényét ezzel a mondattal fejezte be: „Hiszem, hogy a rettenetes csodák ideje még nem múlt el”. Konzumtársadalmunk rohanásában nem árt néha erre is gondolni... )

**Ima:** Imádkozzunk az 50. Zsoltár verseivel: Ászáf zsoltára. A hatalmas Isten, az ÚR szól, és hívja a földet napkelettől napnyugatig. A tökéletes szépségű Sionon ragyogva jelenik meg Isten. Jön a mi Istenünk, nem hallgat. Előtte emésztő tűz, körülötte hatalmas szélvihar. Hívja az eget odafent, és a földet, mert ítélni akarja népét. Gyűljetek hozzám, hiveim, akik áldozattal kötöttek szövetséget velem! Igazságát hirdesse az ég, mert ítéletet tart az Isten. (Szela.) Hallgass, népem, most én beszélek! Izráel, most téged intelk! Isten, a te Istened vagyok én! Nem feddelek meg véresáldozataidért, sem állandóan előttem levő égőáldozataidért, de nem fogadok el házadból bikát, sem aklaidból bakokat. Hiszen enyém az erdő

minden vadja, és ezernyi hegynek minden állata. Ismerem a hegyek minden madarát, enyém a mező vadja is. Ha éhezném, nem szólnék neked, mert enyém a világ és ami betölti. Eszem-e a bikák húsát, izsom-e a bakok véré? Hálaadással áldozz Istennek, és teljesítsd a Felségesnek tett fogadalmaidat! Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem. A bűnösnek pedig ezt mondja Isten: Hogy mered emlegetni rendelkezéseimet, és szádra venni szövetségemet? Hiszen te gyűlölöd a feddést, és elveted igéimet! Ha tolvajt látsz, vele cimborálsz, és a paráznákkal tartasz. Szádból gonosz beszéd jön ki, nyelved csalárdságot sző. Ahol csak vagy, testvéred ellen beszélsz, anyád fiát is bemocskolod. Ilyeneket csinálsz, és én hallgassak? Azt hiszed, én is olyan vagyok, mint te? Megfeddelek, és mindezt szemedre vetem! Értsétek meg ezt ti, akik elfeledtek Istenről, különben elragad menthetetlenül! Aki hálaadással áldozik, az dicsőít engem, és aki ilyen úton jár, annak mutatom meg Isten szabadítását. Ámen

-id. f

## BIBLIA OLVASÓ

v e z é k f o n a l

1.	P.	4Móz 17,16–28
2.	Sz.	4Móz 18
<b>3.</b>	<b>V.</b>	<b>4Móz 19</b>
4.	H.	4Móz 20, 1–13
5.	K.	4Móz 20,14–29
6.	Sz.	4Móz 21, 1–9
7.	Cs.	4Móz 21,10–35
8.	P.	4Móz 22
9.	Sz.	4Móz 23
<b>10.</b>	<b>V.</b>	<b>4Móz 24</b>
11.	H.	4Móz 25
12.	K.	4Móz 26
13.	Sz.	4Móz 27
14.	Cs.	4Móz 28, 1–15
15.	P.	4Móz 28,16–31
16.	Sz.	4Móz 29
<b>17.</b>	<b>V.</b>	<b>4Móz 30</b>
18.	H.	4Móz 31
19.	K.	4Móz 32
20.	Sz.	4Móz 33
21.	Cs.	4Móz 34
22.	P.	4Móz 35
23.	Sz.	4Móz 36
<b>24.</b>	<b>V.</b>	<b>Zsoltárok 90</b>
25.	H.	Zsolt 91
26.	K.	Zsolt 92
27.	Sz.	Zsolt 93
28.	Cs.	Zsolt 94
29.	P.	Zsolt 95
30.	Sz.	Zsolt 96
<b>31.</b>	<b>V.</b>	<b>Zsolt 97</b>

## AUGUSTUS

1.	Ef 5,21–33
2.	Ef 6, 1–9
<b>Ef 6,10–24</b>	
Filippi 1, 1–17	
Fil 1,18–30	
Fil 2, 1–11	
Fil 2,12–30	
Fil 3, 1–14	
Fil 3,15–21	
<b>Fil 4, 1–9</b>	
Fil 4,10–23	
Filemon 1–7	
Filem 8–25	
Zsidók 1, 1–4	
Zsid 1, 5–14	
Zsid 2, 1–4	
<b>Zsid 2, 5–18</b>	
Zsid 3, 1–6	
Zsid 3, 7–19	
Zsid 4, 1–11	
Zsid 4,12–16	
Zsid 5, 1–10	
Zsid 5,11–14	
<b>Zsid 6, 1–12</b>	
Zsid 6,13–20	
Zsid 7, 1–10	
Zsid 7,11–28	
Zsid 8, 1–5	
Zsid 8, 6–13	
Zsid 9, 1–14	
<b>Zsid 9,15–28</b>	

1.	H.	Zsolt 98
2.	K.	Zsolt 99
3.	Sz.	Zsolt 100
4.	Cs.	Zsolt 101
5.	P.	Zsolt 102
6.	Sz.	Zsolt 103
<b>7.</b>	<b>V.</b>	<b>Zsolt 104, 1–23</b>
8.	H.	Zsolt 104,24–35
9.	K.	Zsolt 105, 1–25
10.	Sz.	Zsolt 105,26–45
11.	Cs.	Zsolt 106, 1–23
12.	P.	Zsolt 106,24–48
13.	Sz.	Prédikátor 1,1–11
<b>14.</b>	<b>V.</b>	<b>Préd 1,12–18</b>
15.	H.	Préd 2, 1–11
16.	K.	Préd 2,12–26
17.	Sz.	Préd 3, 1–8
18.	Cs.	Préd 3, 9–22
19.	P.	Préd 4
20.	Sz.	Préd 5
<b>21.</b>	<b>V.</b>	<b>Préd 6</b>
22.	H.	Préd 7
23.	K.	Préd 8
24.	Sz.	Préd 9
25.	Cs.	Préd 10
26.	P.	Préd 11
27.	Sz.	Préd 12
<b>28.</b>	<b>V.</b>	<b>Jeremiás 1</b>
29.	H.	Jer 2
30.	K.	Jer 3

## SZEPTEMBER

Zsid 10, 1–18
Zsid 10,19–39
Zsid 11, 1–7
Zsid 11, 8–22
Zsid 11,23–40
Zsid 12, 1–11
<b>Zsid 12,12–17</b>
Zsid 12,18–29
Zsid 13, 1–6
Zsid 13, 7–17
Zsid 13,18–25
1Jn 1, 1–4
1Jn 1, 5–10
<b>1Jn 2, 1–6</b>
1Jn 2, 7–11
1Jn 2,12–17
1Jn 2,18–29
1Jn 3, 1–12
1Jn 3,13–24
1Jn 4, 1–6
<b>1Jn 4, 7–21</b>
1Jn 5, 1–12
1Jn 5,13–21
2Jn
3Jn
Júdás 1–16
Júd 17–25
<b>Lukács 1, 1–38</b>
Lk 1,39–80
Lk 2, 1–20

## VILÁGOLDAL



## Hitről hívóknak



Hajrá Brazília, hajrá brazilok gyermekeitek megmentéséért!

FÉNYEK ÉS ÁRNYÉKOK A FOCI  
VB ELŐTT ÉS ALATT

A Vallasközi Béke Kupától a gyermekek szexuális  
kihasználása elleni egyházi kampányig

(Sao Paulo/New York - 2014.06.10. - catholicregister.org; catholicnews.com; huffingtonpost.com - Dr. Békefy Lajos)

Csütörtöktől egy hónapon át beindul Braziliában és a világhálón a legnagyobb „sportcirkusz”, a FIFA világkupa. Az esemény körül sok negatívum is felszínre került. Korrupciók hírei, tüntetések, közelégedetlenség lengi körül a világraszóló kupát. De a negatívumok mellett persze mégis és végül is a pozitívumoké lesz az elsőség. Főként, ha a veszélyes jelenségeket kézben tudják tartani. A nagy show a labda körül a földgolyó 7 milliárd lakosának jó részét izgalomba hozza. Hogy milyen eredménnyel a tábellán és a valóságban, az egy hónap múlva kiderül...

Vallási vezetők találkoztak a Maracana Stadionban  
Vallási Béke Világkupára

Nemrég néhány vallás vezetője találkozott a rio de janeiroi Maracana Stadionban. A magyar sajtó nem nagyon adott hírt erről, ezért leírjuk: ott közös állásfoglalást és felhívást fogalmaztak meg a



vallási vezetők a Béke Világkupáról. Ez valójában a FIFA világkupával párhuzamosan tervezett közösségvállalás arról szól, hogy a nagy világvallások vezetőinek és hívóinak a vb ideje alatt, de ebben az egész évben is fokozottan abban a szellemben kellene együttműködniük, együtt imádkozniuk, amit így fogalmaztak meg: „Jöjjön el az a világ, amiben a bűnözés, a drogok, az erőszak és a faji megkülönböztetés egyre inkább alább hagy”. A pasztorációért felelős riói érseki hivatal állásfoglalása szerint ez felel meg leginkább a vallás(osság) és a sport szellemiségének. Leonardo L. Tavares lelkész, az érsekség munkatársa úgy fogalmazott, hogy a béke, a megbékélés, a kiengesztelődés megvalósítását kell minden vallásnak elsődleges közcélként tekintenie. Az érsekség sportért felelős pasztorációs hivatala és munkatársai azon fáradoz-



nak, hogy ez a szellemiség és célkitűzés megjelenjen az utcai transzparenszek, hirdetések szövegeiben éppúgy, mint a beszélgetésekben és a vb alatti istentiszteleteken, miséken. A közös ajánlást és felhívást katolikus, protestáns, zsidó, muzulmán, buddhista, evangélikák és az ősi indián, valamint az afrikai vallások képviselői írták alá.

Egyházak a gyermek szex-turizmus veszélyeiről a  
világkupa alatt (is)

A braziliai egyházak országos kampányt indítottak, hogy az egyhónapos világkupa izgalmi légkörében, de már előtte is időben felhívják a közvéleményt, a polgári hatóságokat, a tanárokat, lelkészeket, a szülőket és a gyermekek figyelmét a szexuális világpiacon országukban felpörgő üzletágának súlyos veszélyeire. A mintegy 600-700 ezer focirajongó egy része, aki a világ minden részéről érkezik a kontinensnyi országba, a foci izgalma mellett a szexuális izgalmakat is keresni fogja az ilyen tekintetben is világhírnévre szert tett latin-amerikai országban. A hangulat duplán forró lesz. A riói karneválok hangulata és erotikája ott fog lengeni a levegőben. Az egyházak éppen ezért nyomatékkal rámutatnak arra a médiákon és sajtójukon keresztül, hogy a gyermekek szexuális célú „felhozatala” és kereskedelme életveszélyesen nagy „melléküzemága” lesz a vb-nek. Nem csak maga a kerek labda a különböző



aranylábakon. Az mindenestre tény, hogy vb nélkül is évente 250 ezer gyermekkel élnek vissza szexuális cselekményekben Braziliában, s ez „csak” a hivatalos statisztika száma! Az iskolásoknak a vb alatt szünetük van, ez még inkább alkalom a zavarosban halászásra azoknak, akik erre „az iparágra” szakosodtak. A számok figyelmeztetnek. Ugyanis a korábbi, dél-afrikai vb alatt 2010-ben az ottani átlaghoz képest 66 %-kal ugrott meg a kiskorúak elleni szexuális bűncselekmények, visszaélések száma.

## Nyilvános ima és menetelés június 12-én a vb stadionnál

Az interneten több polgári szervezet az egyházakkal együtt portugál, spanyol és angol nyelvű felületeken és projektekben tájékoztat a visszaélés formáiról. „Az elmúlt három évben felkészítettük az egyházakat és gyülekezeteket 12 világvárosban arra, mi mindenre kell odafigyelniük a vb egy hónapja alatt” - mondja Ronald Neptune, a Bola na Rede tv-adás koordinátora, az Egyesült Világmisszió sao pauloi referense. A keresztyéneknek - teszi hozzá -, nem csak kezük van, amit imára kulcsolnak, hanem fülük és szemük is van arra, hogy sok olyan jelenséget meglássanak, meghalljanak, észre vegyenek, ami ellen tenniük, amiről szólniuk kell. Május 18-án 97 ezer keresztyén tartotta meg a nemzeti menetelés napját, amiről a kárpát-medencei sajtó ismételt csaknem megfélekedett. Akkor a vb stadionjai körül gyülekeztek össze és ott nyilvánosan is szóltak a várható turistaláz okozta negatív jelenségekről. Nagy menetelésükre június 12-én is sor kerül a vb nyitó mérkőzésének helyet adó sao pauloi

Itaquerao-ban, a világcupa stadionjánál. Micsoda lelemény és micsoda felelősség! És mekkora lelki erő! Ezen a héten továbbá evangélikál, újprotestáns egyházak, gyülekezetek szerte



Braziliában nyilvános istentiszteleteket és könyörgést tartanak a gyermekekkel szembeni visszaélések megelőzése érdekében. Több mint 20 templomban a kifejezetten szexuális zaklatásnak, erőszaknak, üzletnek kitétt gyerekek tartanak fenn éjjel-nappali lelki és tanácsadói ügyeletet, bibliai foglalkozásokat szerveznek nekik, melyek a tisztességes játékról, a sportszerűségről, a szabályszerű versenyzésről, küzdelemről szólnak. Az egyházak Baziliában a vb ideje alatt, majd pedig azután is együttműködnek a gyermekek szexuális kihatása ellen küzdő világszervezetekkel, az UNICEF-fel és az angliai központi karitatív, egyházi alapú világmozgalommal, aminek neve: Reális Menekülés a Szexuális Kereskedelem Hálójából (REST). Hisszük, az ima, a kampány és a vallási összefogás nem lesz hatástalan a vb izgalmas ideje alatt sem. Így remélhetőleg kevesebb áldozata lesz majd Braziliában a foci örületnek és az azt kísérő egyéb élvezeti örületnek, szexuális keresletnek. Mi ezért drukkolunk. Hajrá Brazília, hajrá brazilok gyermekeitek megmentéséért!



## Nikolaus Schneider váratlanul lemondott

A Német Protestáns Egyház (EKD) tanácsának református elnöke felesége betegsége miatt jelentette be hétfőn lemondását Berlinben.

A német egyházfő novemberben, egy évvel megbízatásának lejártá előtt köszön le az EKD elnöki tisztéről. „Ez egy olyan időszak, amikor a feleségem iránti szeretet elsőbbséget élvez” - indokolta Schneider döntését, utalva arra, hogy feleségénél alig néhány napja diagnosztizáltak mellrákot.

„A feleségemnél múlt hét szerdán melldagánatot diagnosztizáltak, amit a csütörtöki laboreredmények megerősítettek. Anna mellrákban szenved, ami a nyirokrendszer is elérte. Még ezen a héten megkezdődnek a kezelések: kemoterápia, operáció, sugárkezelések. Azt is tisztázni kell, hogy a rák nem támadott-e meg más szerveket. A feleségem orvosilag jó kezekben van. Bármilyen legyen is a kimenet: nehéz év áll előttünk. A most kezdődő intenzív gyógykezelések alatt szeretnék Anne mellett állni és a lehető legtöbb időt a családom körében tölteni. Ez a vágyam nem egyeztethető össze az EKD-ban vállalt tisztségimmal... Anne és én több mint negyven éve élünk házasságban. Közösén megéltünk magasságokat és mélységeket.

Ebben a nehéz helyzetben is megerősít a köztünk lévő

kölcsönös szeretet, a család és barátok támogatása és Isten szeretetében való elrejtettségünk tudata, ami az életünk legsötétebb pillanataiban sem hagy el minket. A június 27-én péntekre rendelt igevers ebben bátorított minket: „atyád Istene, aki megsegít téged, a Mindenható, aki megáld téged az ég áldásával felülről” (1Móz 49,25). Bizonyosak vagyunk abban, hogy Isten áldása nem azonos az egészséggel és a külső jóléttel. Áldása a „halál árnyéka völgyében” is elkísér minket, bármilyen történjék is. Kérem Önöket, hogy gondoljanak ránk és imádkozzanak értünk.” (Részlet Schneider nyilvános bejelentéséből)



„A feleségemnél múlt hét szerdán melldagánatot diagnosztizáltak, amit a csütörtöki laboreredmények megerősítettek. Anna mellrákban szenved, ami a nyirokrendszer is elérte. Még ezen a héten megkezdődnek a kezelések: kemoterápia, operáció, sugárkezelések. Azt is tisztázni kell, hogy a rák nem támadott-e meg más szerveket. A feleségem orvosilag jó kezekben van. Bármilyen legyen is a kimenet: nehéz év áll előttünk. A most kezdődő intenzív gyógykezelések alatt szeretnék Anne mellett állni és a lehető legtöbb időt a családom körében tölteni. Ez a vágyam nem egyeztethető össze az EKD-ban vállalt tisztségimmal... Anne és én több mint negyven éve élünk házasságban. Közösén megéltünk magasságokat és mélységeket.

Anne és Nikolaus Schneider 1970 óta házасok, még teológiai tanulmányaik alatt ismerkedtek meg egymással. Anne Schneider vallás- és matematika tanárként dolgozott. Házasságukból három lány született, közülük a legfiatalabb 2005-ben, 22 éves korában hunyt el leukémiában, amiről a házaspár könyvet is írt.

Schneider 2010 óta áll a 23,4 millió tagot számláló

EKD élén. 2013-ben a Rajnai Protestáns Egyház lelkészi elnökeként vonult nyugdíjba. Eredeti tervei szerint a választási ciklust kitöltve 2015-ig szolgált volna jelenlegi tisztségében. Schneider utódját egy évre ügyvezetőként az EKD tanácsának novemberi ülésén választják meg. Az egyházvezető addig minden valóban szükséges találkozójának eleget tesz, és feladatait helyettese, Jochen Bohl szász püspök aktív segítségével látja el.

Schneider munkáját és személyes döntését számos német, illetve nemzetközi egyházi és politikai vezető, köztük Joachim Gauck német elnök is méltatta. Gauck, aki maga is evangélikus lelkész, nyílt levelében az egyház és társadalom egységéért való fáradozását, és az ellentétek közötti közvetítésre való képességét emelte ki, amivel „az egyházon belül és kívül is tiszteletet és hálát vívott ki ma-

gának”. Reinhard Marx kardinális, a német püspökkari konferencia elnöke „az ökumené megbízható hídverőjeként” jellemezte, míg Dieter Graumann, a zsidók központi tanácsának elnöke személyes érintettségét hangsúlyozta a megrázó hír hallatán.

Schneider a 2000-es évek elejétől, még a Rajnai Egyház elnökeként számos alkalommal látogatott Magyarországra, hogy a két egyház közötti együttműködést rögzítő 2009-ben aláírt megállapodást Bölcskei Gusztávval, az MRE zsinatának lelkészi elnökével előkészítse. Útjaira több alkalommal felesége is elkísérte. Bölcskei Gusztáv személyes barátja legutóbb egy éve járt Budapesten, amikor díszdoktori címet adományozott számára a Károli Gáspár Református Egyetem.

*Külső Iroda/reformatus.hu*

## szeretetnaptar@gmail.com - Új email cím!!!

Szeretettel hívjuk fel a lelképásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a [szeretetnaptar@gmail.com](mailto:szeretetnaptar@gmail.com); vagy postai címére Ref. Lelké-

szi Hivatal 076 74 Drahňov 216 küldhetik. Az említett email címre kérjük kizárólag a Szeretetnaptárral kapcsolatos anyagot küldjék! Amennyiben nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel. Előre is köszönjük segítségüket.

*Csoma László*



## GYÜLEKEZETEINK életéből



### I. ZSÍPI Szabadegyetem – 2014. június 7.

A Bátka-Zsípi Református Társult Anyaegyházközség rendezésében valósult meg Zsípbén 2014. június 7-én az az alkalom, melynek a szervezők az I. Zsípi Szabadegyetem elnevezést adták. A helyi szinten már évek óta eredményesen működő Bátkai Népfőiskola szellemiségét szerették volna megismertetni szélesebb körben, a gömői egyházmegye közönségével is, amihez



keresve sem találhattak volna alkalmasabb helyszínt a zsípi gyülekezet ősi templománál.

Az alkalom közös énekléssel, imádsággal és **Dr. Gál László** simonyi lelképásztor igehirdetésével kezdődött, a **simonyi** Bárka ökumenikus kórus szolgálatával valamint **Dr. Rákos Lóránt** kövecses-naprágyi lelkész előadásával folytatódott, melynek témája az Európai Unió és a keresztyénség kapcsolata volt. Ezek után **Seres Zsuzsanna** miskolci brácsaművész koncertjében gyönyörködhetett a hallgatóság. A majd évezredes falak különös hangulatot és nagyszerű hangzást adtak a meseterien megszálltatott klasszikus műveknek.

Az I. Zsípi Szabadegyetem házigazdájaként **Nagy Ákos Róbert** esperes úr nyitotta meg és vezette az alkalmat, zárszavában megköszönve a mintegy 130 résztvevő megtisztelő jelenlétét.

A zsípi gyülekezet szeretetvendégséggel kedveskedett a szabadegyetem közönségének, akik hitben megerősödve és ismeretekben gyarapodva térhettek haza otthonaikba.

Legyen ezért Istené a dicsőség!

*Nagy Andrea*

## Kátéismereti verseny az Egységfesztiválon

2014. május 24-én a magyar református egységet ünnepeltük Debrecenben. Jó volt ott lenni, és találkozni olyan testvérekkel, akiktől több száz kilométer és több országhatár választ el minket. A sok kulturális program és egyházi témájú beszélgetés mellett megszervezték a Magyar Református Kátéismereti Vetélkedőt is. A verseny döntőjére éppen az egységfesztivál ideje alatt került sor. Itt mérték össze tudásukat azok a versenyzők, akik a Magyar Református Egyház egyházmegyéiből, valamint a református oktatási intézményekből jutottak be a debreceni döntőbe. A döntőben négy kategóriában versenyeztek a fiatalok: kis konfis, nagy konfis, kis refis és nagy refis kategóriában, ahol a konfis az egyházmegyékből továbbjutott versenyzőket jelenti, a refis pedig a református iskolák továbbjutóit. Természetesen a mi egyházunk sem maradt képviselő nélkül. A komáromi egyházmegyéből Szaniszló Rebeka érkezett a versenyre a kamocsai egyházközségből, akit

Nt. Sasák Ilona készített fel, valamint Végh Júlia a komáromi egyházközségből, akit Halászik Emese kísért el Debrecenbe. Az Abauj-Tornai Egyházmegyéjét Mitro Dominika képviselte a sacai egyházközségből, akit Nt. Szabó Krisztián készített és kísért,



valamint Svajko Annabella a kassai egyházközségből. Az Ungi Református Egyházmegyéből Balázs Barbara méretetett meg a vajáni egyházközségből, akit Nt. Molnár Zsolt készített. Református iskoláinkat két versenyző képviselte: Bokros Virág az

Alistáli Református Egyházi Alapiskolából, akit Eszlinger-László Melinda kísért, valamint Krajnyík Fanni a Vajáni Református Egyházi Alapiskolából, akit Nt. Kraus Viktor készített fel. Külön büszkeséggel tölthet el bennünket az a tény, hogy nem csak részt vettünk a versenyen, de szép eredményeket is elért a felvidéki csapat, ugyanis Szaniszló Rebeka komoly előnnyel nyerte meg a nagy konfisok versenyét. Bokros Virág 56 ponttal harmadik lett a kis refisek csoportjában, akit ugyan ebben a kategóriában követett 55,5 ponttal Krajnyík Fanni. A megmérettetésen jól szerepeltek a felvidéki fiatalok, joggal lehetünk büszkéek rájuk. De a legnagyobb eredmény mégiscsak az, hogy ezek a fiatalok közelebb kerültek a káthehoz, mint társaik, és ezáltal az egyik legfontosabb hitvallásunk komolyabb ismeretére tehettek szert. Köszönjük mind a felkészítőeknek, mind pedig a gyerekeknek az elvégzett munkát.

*Kraus Viktor*

## Csillag született

Ritkán adódó felemelő hitélményben volt részük azoknak, akik 2014. június 15-én velem együtt részt vettek a tornajai református templomban Mészáros János Elek magyarországi presbiter testvérünk koncertjén.

A templompadok zsúfolásig megteltek nemcsak a helyi és a közeli községek lelkes érdeklődőivel, de körünkben üdvözölhattük kazinczbarcikai testvérgyülekezetünk vendé-



geit is. Mészáros János Elek neve nem volt számunkra ismeretlen, hiszen egyike volt a magyar televízió 2012-es Csillag születik tehetségkutató-verseny résztvevőinek. Ott, a bemutatkozó előadáson nyilatkozta, hogy régóta szülőfaluja, Alcsútdoboz református gyülekezetének presbiterre. Hiszi, hogy Isten választotta ki és készítette őt erre a megmérettetésre. Presbiter testvérünk emelt fővel és szívében alázattal vallja: „Isten kegyelméből vagyok, aki vagyok.

(1 Kor. 15,10) Cselekedeteimmel őt szolgálom.”

Tornajai koncertje nemcsak nagyszerű énekhangjának bemutatója volt, hanem hitvallás, bizonyágtétel, mellyel megerősítette lelkésznőnk Nt. Fazekas Ágnes bevezető igehirdetését arról, hogy az ember akarata kevés ahhoz, hogy eldöntse mivégre van a világon. Vágyai, céljai eléréséhez Istenhez kell fordulnia, tőle kérni a segítséget, a kegyelmet. Mészáros

János Elek élete a példa: minden sikerülhet, ha a Mindenható is úgy akarja. S ha Isten vele, ki lehet ellene?

Elmondta, hogy szülőfalujában él. Földműves szülei nyomdokain a mezőgazdaságban kezdett el dolgozni. Agrármérnöki diplomát szerzett, de munkája mellett szakmailag távúton is állandóan képezte magát. Énektanulással csak akkor kezdett el foglalkozni, mikor a versenyen a kiválasztott tizenkettő közé került. Azóta több CD-je jelent meg, Szenes Iván-művészeti -és Simándy József -díjat mondhat magáénak. Kb. 350 fellépés van mögötte, ebből legalább 100 templomi. Érzí, hogy az Úr küldetést szánt neki az emberek között, s ő teljes szívvel szolgálja egyetlen mentorát. Énekei, saját versei, nagy magyar költőktől való idézetei arról szólnak, hogy a magyar ember a mai nehéz megélhetési helyzetekben se hagyja el szülőföldjét, vagy legalább térjen haza. Ne fogyjon el a Trianon

által már amúgy is alaposan megnyírbált nemes magyar Nemzet. A határon túlra szakadt emberek ajkán ne haljon el a magyar szó. Hitben megerősödve, Istenben bízva képes legyen a magyarság minden körülmé-

nyek közt talpon maradni.

A lelkes hallgatóság többször is felállva, vastapssal, könnyekkel köszönte meg a nem mindennapi szolgálatot. Reméljük, még máskor is lesz részünk ilyen szívet melengető él-

ményben. A Mindenható gondoskodik róla, hogy mindig legyen út lélektől lélekig a határokon túl is. Így lesz kinek megtanítsa világa titkait.

*Kissné Békési Júlia*

## I. világháborúra emlékezés - Újlót

2014. június 28-án volt száz éve annak, hogy kitört az első világháború.

A világháború több mint 15 millió ember halálát okozta, s köztük ott vannak az újlóti hősi halált haltak is.

29-én, vasárnap a Filippiekhez írt levélből szólt az Ige: „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!” (1:21)

**Sándor Veronika** lelkész nő igehirdetésében hangsúlyozta, történjék velünk bármi is, Isten oldalán mindig nyertesekként állunk meg. Jó hinni és vallani, hogy harcainkban Isten vezet bennünket s végül az Ő dicsőségébe fogad minket.

Az Úr asztalától a világháborúban elhunytak emlékére állított emléktáblán levő Ige alapján folytattuk tovább megemlékezésünket: „... szívemnek kösziklája és örökségem te maradsz, Istenem, örökké!” (Zsolt73:26)



Az igehirdetést követően **Máté Béla**, gyülekezetünk tiszteletbeli gondnoka tett történelmi megemlékezést. Elmondta, hogy a Lóti faluból szekereken vonultak a háborúba. Ugyanakkor felelevenítette, hogy a hősi halált haltak melyik családhoz tartoztak, ill. ki-egészítette az emléktáblán levő hiányos névsort.



Kaptunk egy történelmi visszatekintést, mely szerint a szomszédos Szemere és Kolta közt estek el az újlóti hazafiak. Végül ezen beszámolóját egy szavalattal gazdagította!

Ezt követően elhangzott, hogy a bevonult katonákból voltak, akik fogságba estek, akik sebesülten tértek haza, de 530.965 személy hősi halált halt. (1927-ben a Hadtörténelmi Levéltár munkatársainak felbecslése alapján)

Miután fennállva egy néma perccel adóztunk emlékeknek, **Papp Sándor** gondok úr elhelyezte a kegyelet és emlékezés koszorúját az emléktáblán.

Majd megvallottuk a feltámadásba vetett drága hitünket, s végül elénekeltük a 90. zsoltárunk első versét: *Tebenned bízunk eleitől fogva...*

*Sándor Veronika*

## Újraavatták a losonci gimnázium hősi halottainak emléktábláját



Meghitt ünnepség keretében újraavatták a losonci gimnázium I. világháborús hősi halottainak emléktábláját, annak kicsinyített másolatát, amelyet a Kármán József Alapiskola és Óvoda bejáratának belső falán helyeztek el. Az eredeti tábla összetörtén a református templom kertjében „nyugszik”.

A nagy háború idején centenáriuma alkalmából az emléktábla kicsinyített másolatát június 26-án helyezték el a Kármán József Magyar Tanítási és Nevelési Nyelvi Alapiskolának és Óvodába, a nagymúltú gimnáziumi épület előcsarnokában. Az ünnepélyes avatás nyitányaként a helyi Serly Kamarakórus a „Kimegyek a doberdói harctérre” kezdetű katonanótát énekelte, utána Böszörményi István, volt füleki gimnáziumi tanár mondta el alább idézett beszédét. Ady Endre „Imádság háború után” című versét Hajdók Hajnalka tolmácsolta, majd Miklós István helyi református lelkész, mint az épület tulajdonosának, a Losonci Református Egyháznak képviselője mondott imát a hősi halottak emlékére.





Az emléktáblát megkoszorúzta Csúsz Péter iskolaigazgató, Demecs Andrea a helyi Csemadok nevében, majd a jelenlévők elénekelték a Szózatot, s a program az iskola szomszédságában található Magyar Kulturális Központban folytatódott. Itt Böszörményi István tartott vetített képes előadást „Az első világháború és losonci emlékei” címmel.

A táblaavatáson az ünnepség bevezető gondolatait a tábla készíttetője, az ünnepség egyik szervezője **Böszörményi István**, nyugalmazott tanár mondta el. Idézzük a gondolatait: „100 évvel ezelőtt ugyanitt a Magyar Királyi Állami Kármán József Gimnáziumban is tanévzáróra készültek. A 44-ikre. Már túl voltak az érettségi vizsgálaton. Dr. Patak Károly magyar-latin-francia szakos tanár elégedett lehetett tanítványaival, akik közt ott volt Fnedmann József .izraelita vallású, 1896-os születésű, aki hivatalnoknak készült, Gööz Bertalan, református, 1896-os születésű, aki jogi pályára készült, Hübl Pál, római katolikus, 1894-ben született, ugyancsak jogot akart tanulni, Lehoczky János evangélikus vallású, 1894-es születésű, vasutasnak készült. Bizonyára elhangzott az igazgató, Konss József ünnepi beszédében az is hogy a diákokra most már a nagybetűs élet vár. Senki sem gondolta, hogy az említett tanárra és diákjaira, sok-sok diák- és bajtársukkal együtt nem a nagybetűs élet, hanem a feketebetűs halál vár néhány éven belül .... 100 évvel ezelőtt a boszniai Szarajevóban egy Gavriilo Princip nevű szerb diák már ismerkedett azzal a fegyverrel, amellyel június 28-án lelötte Ferenc Ferdinándot, az Osztrák-Magyar Monarchia trónörökösét. Egy hónap múlva kitört a nagy háború, ami utóbb első világháború néven lett szomorú része az emberiség történelmének.

A Magyar Királyság területén 3 800 000 embert mozgósítottak. Négy év alatt a különböző frontokon 661000-en haltak hősi halált, köztük volt 52 Losoncon végzett gimnazista és két tanár is. Volt aki kötelező behívóparancsnak engedve ment a frontra, de sokan önként siettek

a haza védelmére, talán elhitték Ferenc József császár és király üzenetét, hogy mire lehullanak a levelek hazatérhetnek a katonák. Lombhulláskor azonban az első sebesültek és az első halálhírek érkeztek Losoncra is. A hajdani gimnazisták közül az első hivatalosan ismertetett áldozat Honéczy Károly a losonci 25. gyalogezred. 32 éves főhadnagya volt. A helyi sajtóban megjelenő, egyre hosszabb veszteséglisták azonban nem riasztották vissza azokat sem, akiket még nem hívtak be. Dr. Patak Károly tanár, cserkészparancsnok az 1915-ös év elején hagyta el szeretett iskoláját és Losoncot, ahol néhány év alatt szakmai és közéleti elismerést vívott ki magának. Önkéntesként ment a harctérre mert, amint szüleihez írta, „Hitvány ember az, aki most kivonja magát legszentebb kötelessége teljesítése alól.

Semmi nem fűz engem az élethez, csak szüleim és testvéreim iránti szeretetem és ragaszkodásom. Ez sok. De van valami, ami ennek is fölötte áll, ez a haza iránti kötelesség. 1915. május 18-án az orosz fronton esett el. Neve, Dr. Vass János tanártársával és 52 diákkal együtt felkerült a gimnázium hősi halottainak emléktáblájára, amelyet 1940. május 26-én lepleztek le a Losonci Magyar Királyi Állami Kármán József Gimnázium homlokzatán. A márványtáblát 1945-ben a hatóság eltávolította. A református templom kertjében lett elhelyezve, de az 1978-ban kezdődő renováláskor összetört. Most, az első világháború kitörése 100. évfordulóján eljött az ideje, hogy - ha nem is az eredeti emléktábla előtt, de annak kicsinyített másolatánál, lerójuk kegyeletünket az életüket áldozó fiatalok - emlékének. A hajdani diákok közül kettőnek a rokonai is velünk emlékeznek. Az Isonzónál elesett Gööz Bertalan unokaöccse Gööz László Kassáról, Tischler Lajos unokatestvérének az unokája Fülekről érkezve tisztelt meg jelenlétével” - mondta Böszörményi.

Böszörményi István diáképes előadásában, amelyen az I. világháború történetét és annak losonci vonatkozásait ismertette, szinté kiemelten szólt az emléktáblára került tanárok és diákokról, életükről, terveikről, amelyeket a háború örökre megszakított.

Az eredeti táblát eredetileg a gimnázium homlokzati falán helyezték el. A losonci gimnázium 350. fennállása alkalmából megtartott ünnepség keretében leplezték le 1940. május 26-án. Jobb oldalán a magyar, bal oldalán a losonci címer volt elhelyezve. Szövege: „Hazádnak rendületlenül / A losonci gimnázium hősi halottai: / 1914–1919. / Dr. Patak Károly Dr. Vass János / tanárok.” A bal oldali oszlopban, egymás alatt felsorolt nevek: „Alpár Andor, Badinszky Pál, Belitzky Árpád, Better Hubert, Bihari József, Bolyós Jenő, Böhm Károly, Bucskó Ferenc, Ceglédi Aladár, Dávid Zoltán, Demény Jenő, Fabriczy Árpád, Friedmann József, Gööz Bertalan, Gyürky Sándor, Honéczy Géza, Honéczy Károly, Honéczy Miklós, Hübl Pál, Jeszenszky János, Jónász Oszkár, Kredens Rezső, Kuffler Pál dr., Kujnis Gyula, Lehotzky János, Löfkovics László”. A jobb oldali oszlopban: „Lukaszy Béla, Máthé Jenő, Neumann Alfréd, Oláh Pál, Ondrejevics Kálmán dr, Ottahal Hugó, Pokorny L, Ödön, Pollák Sándor, Popper Ödön, Révész Sándor, Rodriguez Béla, Sarlós Osz-



kár, Schmidt Oszkár, Schneller Géza, Schwáb Rezső, Solcz Barnabás, Sternlicht Lajos, Süllei József, Szabados László, Szabó-Hárs Péter, Szathmáry Lajos, Szegedi Vencel, Tischler Lajos, Tóth János, Török Dezső, Vashegyi Gellért. / az intézet volt diákjai./ „Hősi halált haltak a hazáért s élnek örökre. / Ifjú, élni tanulj s gátra, ha hív a Haza.” / Emléküket megörökítette a gimnázium 350 éves fennállásának ünnepén, 1940. május hó 26-án az utókor

kegyelete.”

Az ünnepségről részletes beszámolt a gimnázium 1939-40-es iskolai évének évkönyve és a losonci sajtó is. E szerint, az akkori leleplezési ünnepségen megjelent József királyi herceg, Tilger Ferenc, ezredes, tiszti küldöttség élén, Szilassy Béla, kormánybiztos, Giller János, országgyűlési képviselő, Ambrózy Árpád, nyugalmazott tábornok-hadbíró, Laszkáry Gyula evangélikus egyházkerületi világi felügyelő, Mocsáry Dániel, kamarás, országgyűlési képviselő, Bodor Aladár író és sokan mások. Az ünnepséget Sipos Lajos igazgató nyitotta meg, a leleplező beszédet József királyi herceg mondta el. A leleplezés után keveházi Kováts Gyula, miniszteri ügyosztályfőnök, a vallás- és Közoktatásügyi Miniszter képviseletében mondott beszédet. A 350 éves iskolát az öregdiákok nevében Sztránovszky Sándor, nyugalmazott Földművelődésügyi Miniszter köszöntötte. Az ünnepség az emléktábla megkoszorúzásával (12 koszorú), a Szózat eléneklésével és diszfelvonulással ért véget.

*Puntigán József, Felvidék.ma*

## Gazdag volt a programkínálat a Zempléni Egyházmegye rendezvényén

A Zempléni Református Egyházmegye második alkalommal szervezte meg az Egyházmegyei Nap elnevezésű rendezvényét 2014. június 14-én Örösben. Az alkalom



célja a találkozás volt, vagyis, hogy az egyházmegye területén lévő 20 anya- és 18 leányegyházközség tagjai találkozzanak egymással, valamint, hogy az egyház kilépjön a



templom falai közül és - szó szerint - utcákon és tereken, énekszóban, bábjátékban, vagy éppen nagyszínpadon elhangzó igehirdetésben tegyen bizonyosságot Uráról.

A hivatalos megnyitó csupán tíz órától kezdődött, de

a parókiakertbe már jóval korábban érkeztek a gyülekezeti főzőcsapatok, hogy a bográcsételek az ebédre és a meg-



hirdetett főzőversenyre elkészüljenek. Az alkalmat **Molnár Elemér**, a Zempléni Református Egyházmegye esperese nyitotta meg, majd **Fazekas László**, a Szlovákiai



Református Keresztyén Egyház püspöke Ézs 25,6-9 alapján hirdette a nyitó áhitaton Istenünk üzenetét. Ezt követően **Kiss Miklós** lelkipásztor, a helyi gyülekezet nevében és **Horváth Gyula**, polgármester, az alkalomnak helyet adó település, Örös nevében köszöntötte a szép számmal



előadását. **ThDr. Rác Jolán** a református egyház diakóniai tevékenységét mutatta be előadásában; **Tóth Zsuzsanna** a Református Cigánymisszió képviselőként érkezett az Egyházmegyei Napra és szólt a cigányság körében végzett szolgálatukról. **Dr. Fodor Ferenc** a Himnusz teológiai alapjairól beszélt a jelenlévőknek. A délutáni evangelizációt megelőzően, az egyházmegye Reforgó ifjúsági zenekara csendesítette el az egybegyűlteket, hogy kellően nyitott szívvel tudjanak figyelni Urunk üzenetére, amit **Almási Ferenc**, a miskolci Deszkateplom lelképásztora tolmácsolt a jelenlévők felé. A nap záró programja a beregszászi Hajnalcsillag zenekar koncertje volt, amelyen a kárpátaljai testvérek szinte továbbvitték az igehirdetésben elhangzottakat, hiszen énekeikkel hirdették, hogy van remény a mi Istenünk által.

Mindezen programok mellett a

egybegyűlteket. A megnyitó után a nagyszínpadon a kiskései Mustármag bábcsoport Sámson és Delila előadását adta elő és a kultúrházban kerekasztal-beszélgetésre került sor egyházunk elöljáróinak a részvételével, akik egyházunk jelenével és jövőjével kapcsolatos kérdésekre válaszoltak. Ezzel a beszélgetéssel szinte egy időben komolyzenei koncert kezdődött a református templomban **Nyék Miklós** kassai lelkész zongorán és **Járosi Sztella** fuvolán játszott sokak öröme. Időközben a bográcsételek is elkészültek, s egymást kínálgatva, kóstolgatva, egy nagy terített asztallá alakult az örösi parókiakert, hiszen aki a programhelyszínről ide érkezett, azt érezhette, hogy igazi szeretetvendégségbe csöppent, hiszen egymás főztjét kóstolgatva, egymás asztalához leülve találkoztak, beszél-



gettek egymással a különböző helyről érkező gyülekezeti tagok. A délutáni program a nagyszínpadon kezdődött a gyülekezeti kórusok bemutatkozó szolgálatával; a kiskései, perbenyiki, kistárkányi, örösi és a kiskövesdi kórus dicsérte énekszóban az Urat. A kórusok előadása alatt a kultúrház nagytermében előadásokat hallgathattak meg az érdeklődők: **Furik Csaba** Egyházunk a XX. század történelmi viharában címmel tartotta meg

gyülekezetekből érkező ifjúsági csoportok métabajnokságban is összemérhették erejüket, ügyességüket. A gyülekezetek által készített bemutatkozó tablókat szemlélve, egy átfogó képet lehetett kapni az egyházmegye gyülekezeteinek történelméről, vagy éppen szolgálataikról. A legkisebbeket az óvodakertben egész napos foglalkozásokkal várták, de az ijaszatot is – akár korhű ruhákban – ki lehetett próbálni. Az egyháztáji kirakodó vá-





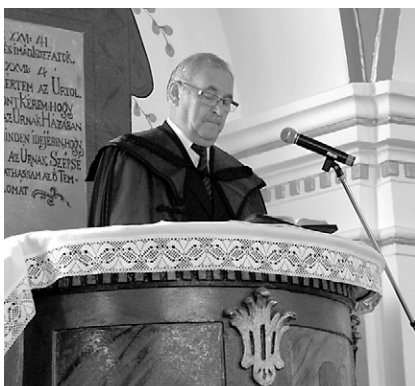
sáron, amelyre a gyülekezetek saját termékeiket, kézműves dolgaikat, vagy éppen finomságaikat hozták, ugyancsak kedvükre nézelődhettek az érdeklődők, az Örösbe ellátogatók, akiknek még a hirtelen jött eső sem szegte kedvét, hiszen azt érezhették, hogy jó együtt lenni, jó egymással találkozni, jó közösen hálát adni a mi megtartó Istenünknek.

*Molnár István, foto Györky Marián*



## Hálaadó istentisztelet volt Legenyén

Sok esetben a nagy gyülekezeteket is megszégyenít(het)i az a lelkesezés, amivel a kis gyülekezetek élnek, az a tenni akarás, amivel kicsinységüket meghazudtolva nagy dolgokat visznek véghez, erejüket meghaladó feladatokat végeznek el. Ez történt Legenyén is, hiszen a kicsiny, mindössze 22 lelket számláló leányegyház-közösség a temploma teljes felújítását



végezte el, s ezért adott hálát a június 29-én sorra került templomszentelési istentiszteleten.

A hálaadó istentiszteleten **Molnár Elemér**, a Zempléni Református Egyházmege esperese imádságban adott hálát a megújult templomért, majd **Fazekas László**, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke a Zsolt 138,8 alapján hirdette az

Úr üzenetét, kiemelve, hogy az Isten miként oltalmazta, vezette és szabályozta meg választott népét segítségét küldve; miként tartotta meg az övéit, s miként tapasztalhatta meg Legenye templomos népe is, hogy van Úrtól jövő segítség.

Az igehirdetés után, a köszöntők sorát a Magyarországról érkező **Csalóközi Zoltán**, a templomfelújítást



református templom fontosságát, közösség és nemzetmegtartó erejét.

**Czimbalmosné Molnár Éva**, Magyarország kassai főkonzul asszonya is örömét fejezte ki a kettős kisebbségben lévő legényei reformátusság templomának felújítása kapcsán, hiszen – amint elmondta – tudja, hogy kisebbségben lenni állandó kitartást, készenlétet jelent.

A Tiszáninneni Református Egyházkerület főjegyzője, **Szűcs Endre** nem csupán a legényei reformátusságnak segítő kezet nyújtó egyházkerület köszöntését hozta, hanem beszédében elmondta, hogy azért is fontos dolog egy templom építése, vagy mint jelen esetben is annak felújítása, mert abban mindig az ember Isten utáni vágya ölt testet.

Legénye polgármesterasszonya, **Sedláčeková Mária** is kifejezte örömét a falu egyetlen műemlék épülete felújítása kapcsán, valamint a görögkatolikus egyház helyi képviselője is köszöntötte a Zsolt 133,2 alapján az ünneplő gyülekezetet.

Az alsóimihalyi anyaegyházközösség, valamint a bisti leányegyházközösség gondnokai is kifejezték örömeiket, hogy a kis legényei közösség, amellyel lélekben és a szolgálatok ellátásának tekintetében is összetartoznak, teljes mértékben megújította templomát, s ez alkalomból ajándékkal is kedveskedtek a legényei gyülekezetnek.

**Györky Szilvia** helyi lelkész nő felolvasta a szomszédos, Abauj-tornai Egyházmegye elnökségének köszöntő levelét és mielőtt a templomfelújítással kapcsolatos részletes beszámolójára tért volna **Jánosik Éva**, **Zelvay Alexandra** és **Zelvay Benjámín** szavatelátát, valamint **Frankó Csenge** énekét hallgathatta meg a templomot teljes egészében megtöltő örvendező gyülekezet.

Valóban örvendező gyülekezet volt június utolsó vasárnapján Legényén, hiszen a parányinak mondható református gyülekezet temploma teljesen megújult, ami magában foglalta a tetőzet felújítását, a külső falak rendbetételét, a templombelső eredeti állapotba való visszaállítását, sőt még a templomba vezető járda megújulását is. Igaz ugyan, hogy sok tekintet és se-

anyagilag is támogató Emberi Erőforrások Minisztériumának kabinet-

főnöke nyitotta meg, aki kiemelte a templomok, s így a megújult legényei



gító kéz a legényei gyülekezet felé fordult, amikor az elmúlt éven bekövetkezett viharkár halaszthatatlanná tette a felújítás elkezdését, de az anyagi segítség önmagában kevésnek bizonyult volna, ha nincsenek odaadó lelkek, templomukért tenni akaró szívek, akár anyagi áldozatot vállalni tudó emberek.

*Molnár István, foto Gy.M.*

## Roma misszió Deregnőn

A kérdés az, ki végzi a missziót, mi, gyülekezeti tagok, vagy a roma fél is. A nagy szavak helyét jobb, ha azt mondjuk: Isten mindnyájunkat buzdít, hogy növekedjünk a hitben. A deregnői gyülekezetben már vannak roma nőtestvérek, akik egyre nagyobb buzgósággal szolgálnak. Emellett a helyi alapiskola 112 tanulója közül az elmúlt iskolaévben 72-en vettek részt a hittanoktatáson. Már hagyománnyá vált, hogy a roma hittanosok áldozócsütörtökön, az ünnepi istentiszteleten tesznek bizonyosságot hitükről. Ebben az évben is a hitoktatók és pedagógusaikkal közösen vettek részt az istentiszteleten. Az Úr áldása legyen a Őt dicsőítőkön.



-CsL-

## Magyar diákok Felvidéken

A magyar kormány örvendetes kezdeményezése volt, amikor középiskolás diákok számára lehetővé tette, hogy osztálykirándulás keretében megismerjék az elszakított területeken élő magyar közösségeket. Ilyen út keretében jutott el a Mezőkövesd-i Szent László Gimnázium és Közgazdasági Középiskola diákcsoportja és tanáraik egy része Ung-vidékre és Bodroghözbe. Történelem, építészeti örökség megismerése mellett nagyon fontos az itt lakó magyarokkal való megismerkedés. A jó kapcsolat kialakítása érdekében a vendéglátók – nagykaposi Gimnázium tanárai és diákjai, valamint a Református Tanulmányi Központ szolgálattevői igyekeztek mindent megtenni. Iskében külön gulyásfőzésen vehettek részt a diákok. Sajnálatos volt azonban egy történelmi emlékhelyen tapasztalt fogadtatás, ahol egy magyar nevű, de zavart identitású személlyel találkozva, s annak véleményét hallva a magyar egység illetően megelégséről, a fiatalok inkább elhagyták a templomot. Vasárnap, a zömében katolikus csoport, inkább a református lelkészt kérte meg áhítat megtartására, megtapasztalva, hogy ő nemcsak nevében magyar.

Köszönet a szervezőknek, s a magyar kormány illetékeseinek, akik felismerték, milyen fontos s határon túli magyarokkal tartott kapcsolat. Csakis így lesz élővé az összetartozás tudata, csakis így erősíthetjük egymást magyarságunkban. Így lehet emlékeztetni az elbizonytalanodott, zavart nemzeti identitású embereket is arra, hogy a magyarság a Kárpát medence meghatározó nemzete számban és történelmi múltjában egyaránt.

*Csoma L.*



A magyarországi diákok egy csoportja

## Beszámoló az Abaúj-tornai Egyházmegye területén lévő alapiskolák számára szervezett hitnapokról

Az Abaúj-tornai egyházmegye lelkészi csapata ezen az éven is megszervezte a területén lévő alapiskolák számára a Hitnap missziói programsorozatot 2014.június 23-25. között.

A következő helyszíneken vettünk részt:

A Buzitai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában 110 gyermek vett részt a programon. Nagy Gábor lelkipásztor Zákeus története (Lk 19, 1-10) alapján szolgált a gyermekek között. Az igéből egymás elfogadását emelte ki. Jézusnak még a Zákeusok is jók. Csapatával csoportokban vezették rá a gyermekeket a történetre. Volt fáramászás, fügefalevél-készítés és a végén a hitoktató csoportban elbeszélgetett a gyermekekkel a történet üzenetéről.

A következő három iskolában: a Szádalmási Magyar Tannyelvű Alapiskolában és Óvodában, a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájában és a rozsnyói Fábry Zoltán Alapiskolában és Szakközépiskolában a lelkésztársakkal megegyezve úgy döntöttünk, hogy a tékozló fiú (Lk 15, 11-32) története alapján kidomborítjuk a gyermekek lázadásait, akik önkényesen elhagyják az atyai házat. A tékozló fiú azonban magába szállt. „Mindennütt jó, de legjobb otthon” közmondás nyomán hazatért. Az Atya annyira szerette, hogy teljesen visszafogadja. Újból fiú. Az atyai háznál ugyanis mindenki fiú. Isten akarata az, hogy a legdrágább örökség: az örök élet a miénk legyen. Minden örökség eltöri Isten öröksége mellett. Isten szeretete felülmúlhatatlan. A gyermekek lázadására Isten szeretete a válasz.

A történet elmélyítése különböző csoportos feladatokban történt: Vizes lufi, öltöztetés, pörgés, örökség, elvesztett tárgyak, bibliai kvíz, bibliai keresés, hazatalálás, disznóételezés, 10 talentum. 10 csoportban évfolyamok alapján elosztva, versenyszerűen oldották meg a feladatokat. A csoportok nevei az egyes rokonok szállak voltak:



anya, apa, mama, papa, kisfiú, kislány, sógor, unoka, dédi, keresztanya, keresztapa, anyós.

A gyermekek nagyon élvezték a játékos formát, mindenben részt vettek. Jutalmuk egy igés kártya volt a Lk 15,20 versével és egy kis édesség. A játékok lebonyolításánál a helyi pedagógusok is segítettek.

Köszönetet mondunk a szolgálatkész lelkipásztoroknak: Nagy Gábornak, Nagy Komáromy Zsuzsannának, Hranýó Mihálynak, Varga Zoltánnak, Molnár Jánosnak, Porubán Fülöp Angélnak, Adré Jánosnak, Buza Bodnár Arankának, Vargha Balázsnak, Böszörményi Tamásnak és minden nyitott szívű igazgatónak, aki így szépítette gyermekei lelkét a 2013/2014-es tanév utolsó napjaiban.

Több mint 600 gyermek érezte és látta, hogy jó az Úr. A gyermekek tekintete több esetben elárulta, hogy szükség van ilyen alkalmakra. Hiszen a tékozló fiú története rólunk és nekünk szól. Mindnyájunknak. Egyedül Istené a dicsőség!

*Buza Zsolt, missziói előadó*



## Elégedetlen vagyok! És akkor...?(!)

„Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor megemlékezem rólatok, és mindenkor minden könyörgésemben örömmel imádkozom mindnyájatokért, mert közösséget vállaltatok az evangéliummal az első naptól fogva mind a mai napig. Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjára.”

(Fil. 1, 3-6)

Kilátástalan helyzetben vagyok. Ebben az esetben két dolog lehet a háttérben: ismét jól elbánt velem az élet, vagy valamit én szűrtam el. Mindkét helyzetet még tovább fokozzuk azzal, hogy jó mélyen beleássuk magunkat és a világ minden kincséért sem hagyjuk, hogy megcsillanjon a reménysugár. Hogy miért szeret az ember elkeseredett lenni, miért olyan kelendő és divatos dolog ez, nem tudom. Pedig az élet szép, a teremtés hat napjának eredménye még mindig fennáll, mi mégsem látjuk, hogy a mennyei Atyánk teremtett világa jó.

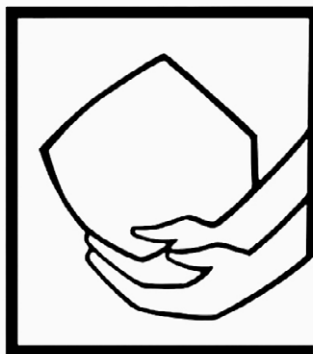
A napokban olvastam egy mondatot: „Légy boldog. Ne azért, mert minden jó, hanem mert mindennek meglátod a jó oldalát.” Az ember mégis elégedetlenségig és kilátástalanságig gyalázza élete egyes színtereit. Hogy mennyire elegendem van nekem is saját magamból, amikor ilyen vagyok! Oh, de szépen el tud mélyülni az ember abban, hogy neki rossz, őt nem szeretik, az egész világ összeküzdött ellene és a háta mögött... fűnek-fának erről panaszkodik, ezzel is növelvén a dolgok pozitív irányba való elmozdulásának lehetőségét. Az idő pedig csak telik-múlik, kárba vagy épp pocskba megy. Hagyjuk, hogy a „mindennek meg van a maga ideje” (Préd. 3, 1-8.) szép lassan jelentéktelenné és értelmetlenné váljon. Igaz, a szomorúság és keserűség ideje is meg van, viszont közel sem olyan mértékben, mint ahogy mi azt a gyakorlatban megéljük. Egy tanulságos mese forgatókönyvéből horrorfilmet rendezünk, részletes alapossgal. Ilyenkor még jobban kitüremkedik fantáziánk és tehetségünk gyümölcse, amit eddigi életünk során oly buzgón érleltünk. Mindennek tejébe ezzel nem is akarunk tisztában lenni, s naviságunkra, emberi gyengeségükre hárítjuk a felelősséget. Az újjaink közt futnak a szálak, mi mégsem akarjuk látni a mintát...

Pál apostol a Filippiekhez írt leve-

lének első pár verséből egyértelműen kivehető az apostol szeretete és hite a gyülekezet felé. Fogságban van, mégsem a panaszkodás, a börtönbeli legújabb hírek megosztása a fontos számára, hanem ebben a helyzetben is a dolgok jó oldalát nézi és látja. Bíz, hisz, remél, buzdít, bizonyoságot tesz. Ez nem csak azért könnyű számára, mert Isten kiválasztott embere, hanem azért is, mert hiszi és vallja, hogy a Jó Isten gondot visel az Övéiről. Ennyi lenne a dolgunk nekünk is, és mehetne is mindenki a maga dolgára. Béke Veletek.

A probléma viszont az, hogy nekünk soha nem elég és nem elég jó, amit a mi Atyánk elkészít számunk-

Simon András grafikája



ra. Mi mindig mindent jobban tudunk és tudnánk, ha esetleg kapnánk egy kis szabad kezét. Már kaptunk szabad akaratot, most már szabad kezét is kérünk. Ahhoz képest, hogy a mértékletesség és önmegtartóztatás a napirendünk része kellene, hogy legyen, amit mi elvárni, véghezvinni, sőt követelni tudunk, minden határon túl megy. Nem elég, hogy nem vesszük észre, nem fogadjuk el, nem köszönjük meg mindazt, amit Atyántól kapunk, még káromoljuk is az egész teremtett világot. Hogy ki milyen mértékben és mily minősíthetetlen módon, azt mindenki saját magába nézve láthatja meg, ha a Biblia tükrét a kezébe veszi. Nem fog tetszeni a kép. Nekem sem tetszik soha. Ez viszont még mindig a jobbik eset. Ez

ugyanis azt jelenti, hogy nem lettünk teljes mértékben lelketlenek és hitetlenek. Van remény, hogy újra visszatérünk a helyes mederbe. Amint az elmúlt hónapokban megfigyelhetted kedves Olvasó, én sem vagyok a helyes időbeosztás mestere, nekem is előrébb volt a munka és a fáradtság, mint az, hogy Isten Igéjével foglalkozzam. Ezt az ember vagy beismeri, és megpróbálja helyrehozni életét, vagy sodródik az árral, s a rohano világban sokkal nagyobb feladat vár majd rá később. Választhatsz Te is, én is. Döntsd el, mennyire fontos Isten jelenléte az életedben. Tudsz-e a depressziós önsajnálatot, levertséget, szánakozást, esetleg semmittevést kikerülve bizakodó és reményteljes hittel szólni és cselekedni a mindennapokban, akarsz-e bensőséges, szeretetben és békességben teljes életet élni?

Pál apostol eme levelében viszont a szeretet érzését még kibővíti: „... imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel” (Fil 1, 9). Mondhatjuk, hogy hiszünk, viszont ha ismereteink hiányosak, akkor azt sem tudjuk igazán, Kiben vagy mi-ben hiszünk. Ha ezt nem értjük meg, akkor ez az érzés meg sem közelíti az igazi hit fogalmát, tartalmát és lényegét. Az apostol is figyelmeztet, azért foglalja mindezt könyörgésébe, „hogy megítélhessétek, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok legyetek a Krisztus napjára, és gazdagon teremjétek az igazság gyümölcseit Jézus Krisztus által Isten dicsőségére és magasztalására.” (Fil 1, 10-11). Az igazság gyümölcseit, a lélek gyümölcseit (Gal 5, 22-23). Mindez együtt az evangélium terjedését szolgálja majd, s közben erősíti a bennünk levő elhivatottságot. Most már csak azt kell eldöntenünk, naponként, nehéz helyzetekben, a kísértés pillanataiban, hogy valóban képesek vagyunk-e megállni a hitünkben, tudunk-e nemet, vagy



épp igent mondani. Azonban még mindig nem tökéletes a kép. Attól, hogy kiálltuk a próbát, még nem végeztünk. Ha megkörnyékezett a kísértés, az azt jelenti, hogy van gyenge pontunk. Ezt a gyenge pontot kell valahogy megerősíteni, hogy ne kerüljünk elégedetlen és kilátástalan helyzetbe újra és újra. A Te életedben hol van ez a pont? Mi a legnagyobb gyengeséged? Be akarod vallani magadnak, vagy még futsz pár kört? ...és javítani ki fog rajta?

Végezetül hadd osszak meg Veled még egy napokban olvasott gondolatot: „Ha nem tudsz elaludni, ne a barátokat számold, hanem beszélj a pásttorral.” Ezt kívánom én is Neked, de nem csak alvás előtt, hanem minden alkalommal, amikor úgy gondolsz, hogy nem vagy elég erős az életedben adódó feladatokkal való megküzdéshez. Ne feledd, mit mond Jézus Krisztus: „*Élég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.*” (2Kor. 12, 9a). Mondd ezt: „*Legszívesebben tehát az erőtlenséggel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozék bennem. Ezért a Krisztusért örömem telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban; mert amikor erőtlenség vagyok, akkor erős vagyok.*” (2Kor. 12, 9b-10)

Režic Annamária

## Pályázat

A Lónyay Gábor Polgári Társulás és a Református Újság Szerkesztősége pályázatot ír ki Zemplén-vármegye kiemelkedő közéleti szereplője, **Lónyay Gábor** születésének 210. évfordulójára alkalmából.

A pályázat témája:

**Lónyay Gábor élete és munkássága**



A pályamunkák leadásának határideje: **2015. március 15.**

Postacím:

Záujmové združenie Gábora Lónyayho  
-Lónyay Gábor Polgári Társulás,  
076 74 Drahnov-Deregyő 216

A beérkezett pályamunkákat, amelyek nem lehetnek rövidebbek 20 gépelt oldalnál, történésszabvány bírálja el és javasolja díjazásra:

**1. díj 800,- €**

**2. díj 500,- €**

**3. díj 300,- €**

A Lónyay Gábor Polgári Társulás a három legjobb munkát kiadja 2015. szeptember végéig.

Csoma László, igazgató

## A Református Tanulmányi Központ kiadványai



### Imádkozzunk gyermekünkkel, unokánkkal

„*JÉZUSHOZ JÖJJEK*” című kiadványunk azokat az imádságokat tartalmazza, amelyek kisgyermekként, de felnőt református keresztyénként is református hitvallásunk alapjaitól, Arany ABC-vel és hitvalló versekkel segítik a keresztyén élet mindennapjait. Áldott ajándék gyermekeknek és fiataloknak egyaránt, s egyben segíti a fiatal szülőket gyermekeikkel együtt imádkozni.

Ára 3,50 Euro

**KIS KÁTÉ - konfirmációi előkészítéshez**

Ára 1,- Euro

### FELNŐTTEKNEK

#### Egyházunk történelméről

**Csomár Zoltán: Húszéves történet** - magyar református-ságunk az első Csehszlovák Köztársaságban

Ára 2,50 €

**Bogoly János: Templomaink** - Bodrogköz és Ung-vidék templomainak és gyülekezeteinek történelme színes fénykép-melléklettel

Ára 8,- Euro

#### Hitélet

**Pándy Bertalan: Testvéri szó mindenkihez a Jehova tanúiról**  
*Bratské slovo o Svedkov Jehovových*

Ára 2,- Euro

**Nagy Menyhért: Veled Uram** - imakönyv

Ára 3,- Euro

Kiadványainkat kedvezményesen kaphatják meg a legkevesebb 10 példányt rendelők!

### KÁLVIN KIADÓ KIADVÁNYAI

#### Segítsük gyermekünket a Megváltó megismerésében

**BIBLIAI TÖRTÉNETEK GYEREKEKNEK** - a Biblia legfontosabb történeteit tartalmazza ez a kiadvány. A gyerekek számára nagyban segíti a történetek elsajátítását.

Ára 10,-Euro

#### ÉNEKSKÖNYVEK:

- Nagybetűs énekeskönyv	7,70 €
- Középméretű énekes könyv	5,50 €
- Kisméretű énekeskönyv	5,80 €

#### BIBLIÁK

Károlyi fordítású standart méret	11,90 €
Károlyi fordítású családi Biblia	19,75 €
Újfordítású standart méret	15,55 €
Újfordítású családi Biblia	15,60 €

#### IMAKÖNYVEK

Szikszaei imakönyv	9,80 €
A Sionnak hegyén	2,10 €
Örömben és bánatban	3,90 €

#### Emléklapok

Konfirmációi és házasságkötési emléklap	0,50 €
---	--------

A kiadványokat megrendelhetik **Szerkesztőségünk** címén:  
Református Lelkeszi Hivatal, 076 74 Drahnov-Deregyő 216  
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

## A trianoni trauma ismét említés nélkül maradt

EURÓPAI PROTESTÁNSOK: EGY PERCES NÉMA CSENDEDEL EMLÉKEZZÜNK AZ EGÉSZ KONTINENSEN A 100 ÉVE KIROBBANT I. VILÁGHÁBORÚRA

AUGUSZTUS 1-ÉN 12 ÓRAKOR IZLANDTÓL BALKÁNIG, PÉTERVÁRTÓL LISSZABONIG, HAMMERFESTTŐL ANKARÁIG

Az Európai Protestáns Egyházak Közössége, a GEKE hétfőn a dán fővárosban nyilvánosságra hozott közleményében felhívja az európai közvéleményt, s az egyházakat arra, hogy a 100 éve kirobbantott, addig nem látott



borzalmas szenvedéseket magával hozó, milliók halálát okozó I. Világháborúra, s az áldozatokra egy perces néma csenddel emlékezzenek. „2014. augusztus 1-én közép-európai idő szerint 12 órakor egész Európában álljon le a munka és az élet rohanása egy percre Izlandtól Balkánig, Szentpétervártól Lisszabonig, Hammerfesttől Ankaráig”. (Koppenhága/Berlin - 2014. 06. 25. - eld.de; epd.de; - Dr. Békefy Lajos)

### Központi megemlékezés német-francia csúcstalálkozóval

A központi emlékező istentiszteletet augusztus 3-án tartják az elzászi Gunsbachban a GEKE, az Elzász-Lotharingiai Protestáns Egyházak Uniója és az EKD (=Németországi Protestáns Egyház) közös szervezésében. A város közelében ezen a napon, a hartmannsweilerkopfi emlékhelyen találkozik majd Joachim Gauck német szövetségi elnök és Francois Hollande francia elnök.

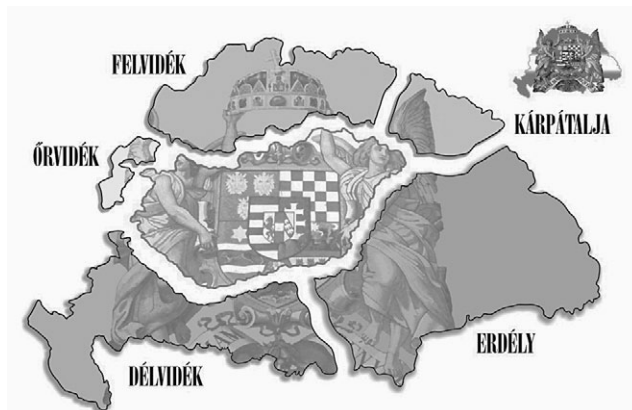
Az I. Világháború 1914. július 28-án robbant ki Ausztria Szerbiának küldött hadüzenetével, ahol Szarajevóban 1914. június 28-án merénylet áldozata lett a Habsburg



trónörökös. Ferenc Ferdinánd életét a szerb nacionalista Gavrilo Princip golyója oltotta ki. A négy éven át tartó háborús hadviselésben egyik oldalon Németország és Ausztria-Magyarország, a másik oldalon Anglia, Franciaország és Oroszország, majd később az USA alkotta a szövetségi tömböt. Az első borzalmas világháború 17 millió emberéletet követelt. Ez volt az a hadviselés-sorozat, amiben a klasszikus ember-ember elleni küzdelmét felváltotta az ember-technika harca. Akkor vetettek be először mérgezőgázokat, páncélosokat, repülőgépeket, tengeralattjárókat, gépfegyvereket az ellenfél megsemmisítésére. És akkor teljesedett ki a háborús gyűlölet-propaganda is a médiák révén. A legtöbb katonai veszteséget Németország szenvedte el közel 2 millió áldozattal, Oroszország 1,8 millióval, Ausztria-Magyarország 1,5 millióval, Franciaország 1,3 millióval, Anglia 750 ezer katonával. A polgári áldozatok száma elérte a 6 milliót. A háború 1918 novemberében ért véget Németország és Ausztria-Magyarország kapitulációjával.

### Hazánk trianoni traumája említés nélkül maradt - Balkán és Ukrajna nem!

A felhívás azon túlmenően, hogy emlékeztet ennek az európai „öskatasztrófának” az áldozataira, a kárvallott családokra, a hosszú ideig gyógyíthatatlan sebekre, a lelki traumát is érinti, de meglehetősen általánosan. Hiszen az a négy év alapvetően átrajzolta Európa térképét. Ennek lett



áldozata hazánk is, területe kétharmadának elvesztésével, az azóta is elfogadhatatlan trianoni békediktátummal. A GEKE irat megemlíti, hogy bizonyos konfliktushelyzetek a mai napig rendezetlenek, elsősorban a Balkánon és Ukrajnában.

De a nyilatkozat - mint az elmúlt 90 évben oly sok politikai és egyházi megnyilatkozás - a megcsonkított Magyarországot említés nélkül hagyja, jöllehet az európai egyházi szervezetben ott vannak a magyar képviselők is, és teljességgel kizárt, hogy a szervezet felelős vezetői ne tudnának a trianoni traumáról. Vajon ez a hallgatás a magyar

részvétel eredménytelenségének vagy az európai (egyházi és újabb EU-s) taktikázásnak tudatáig, ami már közel 100 éve tart - ellenünk? El lehet gondolkodnunk! Miként azon is, hogy az EKD honlapon olvasható igen sokrétű, gazdag szemléltető és ismeretfrissítő anyagban egyedül csak azt említik meg, hogy a Német Birodalom a versaillesi békeszerződés (1919. június 28.) következtében területének 13 %-át veszítette el. Az, hogy hazánk területének közel 2/3-a került más országokhoz, egyetlen szó említést sem érdemel! Még közvetve, utalásszerűen sem! Annyit jegyez meg mindösszesen a szemléltető, egyoldalú anyaggyűjtemény, hogy a békeszerződés széles kaput nyitott a revansizmus előtt, s jó részt ez volt oka a II. Világháború kirobbanásának.

### Teológiai kritika - „igazságos háború”?

A GEKE-irat kritikusan szembesít viszont a protestáns egyházak és teológusok szerepével 1914-ben. Van is mit kritizálni, hiszen akkoriban sokan felelős egyházi és hatalmi pozícióban Istent és a háborút pozitív összefüggésbe hozták egymással. A nemzeti, olykor erősen nacionalista hangulatú egyházak a háború kitörését pozitívan üdvözölték, és teológiailag országuk részvételét „az igazságos háború” hamis tételével igazolták is. A békére, megbékélésre felszólító egyházi hangok visszhangtalanok maradtak a háborús propaganda harsogásában. A mostani kiegészítő anyagok között szerepel az, aminek címe: „Az egyházak és az I. Világháború”. Felidézi a trón és oltár szövetségét, a saját nemzet morális fölébe helyezését a másoknak, a szinte szent cselekményként, Isten előtti kötelességként ábrázolt, hirdetett hazá-, és népvédelmezés hőstettét. A háború első hónapjaiban tele voltak a templomok, de ott nem békefelhívások, hanem a háborút támogató, igazoló beszédek hangzottak el. Istenért és a hazáért akár az egyéni élet feláldozásával is illett szolgálni.

### A nacionalizmus bálványja sokakat elvakított

De voltak más hangok is, még ha gyéren is, mint például a svájci Barth Károly református teológusé, aki 1914-ben kritikusan állapította meg: „Hazaszeretet, háborús elszántság és keresztény hit” reménytelenül szembe került ebben az összevisszaságban egymással. A kortárok között talán a svéd evangélikus érsek, Nathan Söderblom volt az, aki a legvilágosabban fogalmazott. Élesen és folyamatosan támadta, bírálta a nacionalizmus bálványát, hamis istenségét, ami feloldhatatlanul áll szemben Jézus Krisztus és az ellenség szeretetének az Istenével. 1914 szeptemberében felhívással fordult Európa egyházaikhoz, álljanak ellen a gyűlöletnek és ellenségeskedésnek, s követeljék kormányaiktól a vérontás befejezését. A mennoniták és a kvékerek pedig megtagadták a katonai szolgálatot, ami súlyos börtönbüntetést vont maga után. A 2014-es megemlékezések sok alkalmat teremtenek az emlékezésre, az egykori „ellenségek” egymásra figyelésére. Hiszen a GEKE 94 protestáns egyházat képvisel, evan-



gélíkus, reformátust, uniát, metodistát és más kisebb egyházakat. Ezekben az egyházakban közel 50 millió protestáns él és szolgál.

### Van rendezni valója Európának velünk, s nekünk is Európával, meg magunkkal

Aki csak teheti, ismerkedjen meg az ekd.de honlapján ([www.ekd.de/themen/material/erster\\_weltkrieg/index.html](http://www.ekd.de/themen/material/erster_weltkrieg/index.html)) a háttéranyagokkal, korabeli idézetekkel, időtáblával, a háború helyszíneivel, egykori és későbbi irodalmi reflexiókkal. A honlap emlékező istentiszteleti segédanya-



gokat is bőséggel közöl, meg programokat is, például a nemzetközi ifjúsági táborról, amit az emlékeztetés és a megbékélés jegyében tartanak. Lenne bár itthon is a megemlékezés méltó, állna meg a munka és az élet forgataga augusztus 1-én délben egy percre.

S lenne az egyéni, egyházi, nemzeti visszatekintés kritikus, de nem felejtő, nem feledtető, hiszen van még Európának is rendezni valója e tekintetben velünk és nekünk is Európával, önmagunkkal, meg szomszédainkkal. Erre kötelez minket Ausztria-Magyarország 1,5 millió hősi áldozata, annyi könny és fájdalom, meg a nemzetcsontító politikai diktátum. S mindezt azért is, hogy a nacionalizmus bálványát vagy kísértetét egyszer s mindenkorra ki lehessen gyomlálni a lelkekből, az igazság magvait pedig elvetni a jövő számára. Minden más csak méltatlan önkorbácsolás, ócsítás, megszegyenítő alku lenne. Márpedig ennek egyszer történelmileg és nemzetileg, egyházilag és egyénileg is véget kell vetnünk! Annak szellemében, Akire az emlékezés csendes percére felhívó GEKE irat is evangéliumi egyértelműséggel utal: „(Jézus Krisztus)... igazgassa lábainkat a békességnek útjára!” (Lukács 1,79).



## A Szent Koronáról Kassán

Batta György publicista, költő és író tartotta meg Kassán immár 82-ik előadását a Szent Koronáról, melyet 35-ször látott. Először még a Magyar Nemzeti Múzeumban. Ez - bevallása szerint - egész életét megváltoztatta.

Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozott, mely nem elégitette ki az elvárásokat. Tekintettel arra, hogy az előadó már ilyen sokszor beszélt erről a kérdéstről, az előadás nagy csatlódást okozott.

A Szent Korona ékszer, szakrális jelkép, társadalmi szervező szerepet játszott történelmünk folyamán. Erről azonban vajmi keveset hallhatunk. Az előadónak vetítő is rendelkezésére állt, de nem élt vele, hogy bemutassa a korona egyes részeit, jelképeit, ábrázolásait és a párhuzamokat, melyek különböző múzeumokban találhatóak. A sámankoronákkal kapcsolatos párhuzamokra egyáltalán nem tért ki (pl. a ngaszán sámankoronákra). Sajnos, Csomor Lajos ötvös eredményeiről, aki két könyvet is szentelt a koronának, szinte semmit nem mondott. Sok általánosságot annál inkább. Sajnos, társadalomtudományos következtetéseket is levont a koronával kapcsolatban, melyek bizonyítása azonban elmaradt és az óhajok birodalmába tartozik. Ezek már a lélektan területére tartoznak.

Előadása végén egy kérdésre válaszolva kitért rá, a zománcképek stílusából arra lehet következtetni, a Szent Korona valamelyik dél-kaukázusi műhelyben készült 1400-1500 évvel ezelőtt. Az ordoszi hun királyi koronát is megemlítette ebben a vonatkozásban, mely a Szent Korona előképe. Rajta turul áll. A madár a király fejével együtt fordul. A turul hozza az égi tudást és az abroncs vezeti azt.

Páratlan kincs - mondotta az előadó -, egyedüli a maga nemében. Beavató korona. Ha a hagyományoknak megfelelő királyt választanak, akkor a fejére téve kapcsolat létesül az ég és a király, vagyis a magyarság, a Kárpát Medence között. (!) Érzelmi sugárzás létesül, mely az Istentől ered. Mégis arra hívta föl a figyelmet, hogy ez elsősorban nem vallási, hanem egyetemes emberi téma, mivel az ember ke-

resi a választ a nagy kérdésekre. A korona keresztjén keresztül megy be a korona abroncsaiba az energia. De ez csak akkor következik be, ha a kiszemelt király minden kritériumnak megfelel. Az utolsó ilyen magyar király, mely Istennek tetszett, Mátyás volt. Ezért hanyatlik a magyarság azóta. De a korona arra való, hogy viszatérjünk hozzá és akkor az Isten képessé teszi a kiválasztott egyént arra, hogy legyen bátorsága feladata végrehajtására. (Ez az eszmefuttatás teljesen ellentmond a krisztusi tanításoknak, ahol a fétiseknek nincsen semmilyen szerepük.)



A beavatással kapcsolatosan Papp Gábor művészettörténész magyarázatára hagyatkozott, mely szerint, a koronázáskor a királyon végig fut az isteni erő, a lelkét lebontja és többszörös erőt ad neki. „Ez úgy hangzik mint a mese, de bizonyíthatóan sugároz.” - mondotta. - Ezt az energiát ingával lehet mérni. Az Istentől kapott erőt a zománcon át tudják sugározni. A szeretetet sugározzák. A legfontosabb megállapítás Batta szerint, hogy a Szent Korona csak jóra alkalmas. Nem kérhető olyasmire, ami másnak, vagy a nemzetnek árt. A csüngőknek három funkciója van, egyrészt az általa említett rejtélyes erőt tovább viszi le egészen a népig. A fölösleges energiákat elvezeti. Ez a korona szerkezete, az Újszövetség világmodelljét szemléltetni. (?) Erről azonban semmi töb-

bet nem tudunk meg. A koronán Istentfiát ábrázolták, környezetében van a Nap, Hold és a bolygók. 12 égi és földi személy ábrázolása látható rajta. Az égi világ a hatalmat, a földi a bölcsességet jelképezi, melyet meg kellene fogadnunk. Égi személyek, Teremtő Isten, Jézus még Mária is rajta volt. A díszek - állítólag - legalább 3 funkcióval rendelkeznek. Amikor a koronán átsugárzik az isteni erő, a kövek villannak egyet. „Tudtuk” meg a továbbiakban. A jelen lévő műszaki értelmiségiek egyike sem kérdezte meg, hogy akkor ez milyen energia, ha ennyire szubjektív

mérőeszközzel mérhető csupán.

1978-ban amikor visszaadták a koronát, több kutató kérte, alaposan vizsgálhassák meg. Ez meg is történt. Ekkor készültek Szelényi Károly fotói. (Ezeket azonban nem mutatta be.)

A Szent Korona csak egyszer lehet a király fején. Más népeknél az uralkodók viszont állandóan használták koronáikat. Említette ebben a vonatkozásban a német-római császárok birodalmi koronáit és az angol királyi koronát, mely ma már 41 kg-ot nyom.

A kereszt ferdeségét Batta nem tartja véletlennek, mert a dőlésszöge a Föld tengelyének dőlésszögével azonos. De elismerte, a korona többször leesett, így a kereszt kimozdult. (Ezt az ötvösök is megállapították.) Szerinte szinte biztos, hogy 1788-90 kö-

zött II. József szedette le a Jézus-képet, mégha erre nincs bizonyíték. Ezt azután meglehetősen bizarr történelmi elképzeléssel igyekezett indokolni, mely szerint az oroszok ki kívánták szorítani a törököket a Balkánról, hogy megalapítsák a II. Bizánci Birodalmat és II. József Bajorország birtokosa lett volna. Ezért vették le, hogy a magyarságot ilyen módon gyöngítsék. (Ez már bizony a mágia birodalma. Ennek meg semmi köze a keresztyénséghez. II: József és udvara vudu-praktikákra emlékeztető mesterkedéseket folytattak!?)

A koronán eredetileg három égi személy volt látható, négy arkangyal, a két gyógyítószent és Jézus első nyolc legkedvesebb tanítványa. (Ez viszont novum, mert erről sem tudunk. A Biblia ilyen sorrendet sohasem állított föl.) Dukász Mihály található Szűz Mária helyén. Az előadó nem kevesebbet állított, minthogy első királyunk Szűz Máriának ajánlotta föl országunkat, akkor ő királynőnk is, ha a koronáról leszdedik ábrázolását, akkor a nemzet ereje meggyengül. (Milyen egyszerű, vissza kell csak tenni és akkor már minden rendben lesz, nekünk csak ölbe tett kézzel kell várjunk a mannat és égi áldást. Ugye?)

Ez pedig már visszatérés a keresztyénség előtti fetisizmushoz! Vagyis pogány babonához.

A másik két hamis ikon is - hallhattuk -, Bizánccal kapcsolatos, de jellegtelen. A helyén a még a maradéksugárzás volt tapasztalható az eredeti ábrázolások következményeként.

Az előadó közölte, a Szent István-i térítés előtt már volt Mária nevű királynőnk, akiről Gellért püspök ír. Ha minden ilyen írás előkerül, akkor teljesen át kell írni történelmünket.

Majd folytatta korábbi eszme-futatását. A korona szerkezete az éggel áll kapcsolatban. Ha a nemzet felfogja, hogy mit tervezett el eleve Isten a magyarokkal, akkor elpusztíthatatlan. Ez a kegyelem koronája. Isten törvényeit kell betartani. A többi korona törvényekre épül. Ebben az esetben Istennek tartozunk elszámolással. (Tudtommal a koronától függetlenül is!)

„A világ nagyon nehéz helyzetben van, nem csodálkoznék azon, ha 3 nap múlva, vagy két hónap múlva itt is mozgósítás lenne, vagy elüldöznék az embereket. Ha nincs béke, akkor készülünk a háborúra. Hogy béke van ez a nagy szemvényvesztés!” – mondotta a következőkben.

Szerinte a Szent Korona annak bizonyítéka, hogy egy Isten teremtette a világot.

Majd az ember szellemi működésére tért át. A szív a magasabb intelligencia központja. Amerikai kutatók bizonyítják, hogy a szíven keresztül jön az isteni sugallat. Onnan megy az agyba. Szeretet az univerzum hatalma. Ahol nincs igazság, összeomlik a civilizáció. A belénk teremtett tulajdonságok a kedvesség és a jóság. Ha ezt betartjuk, akkor bővelkedni fogunk mindenben. (Ezt bizony a Biblia tanítása nem igazolja!) Az együttérzés a lélek igazi tudása.

Teljesen új ember- és világkép van kialakulóban.

A magyarok élő minőségnek tartják a Szent Koronát. (Már aki.) Lehet vele imádkozni és kommunikálni. Ha valaki méretarányos másolatot készít belőle, az is sugároz. Fantasztikusan működik. Lehet mesének nézni, de eljutunk oda, hogy elfogadjunk. Amikor az egyik ötvös másolatot készített róla, révületbe esett és megváltozott az élete. Mai napig a hagyomány azt tartja, hogy angyalok hozták. Ez azt jelenti, az égből küldték. Másoknak nincs szent koronájuk. A millennium évében Esztergomba hajón szállították és az emberek a parton könnyeztek. Amikor 1978-ban hozták Ferihegyre, a gép késett. Hirtelen hóvihár kerekedett. A korona ezzel közölni akart valami fontosat. A Szent Koronát akkor a Szűzanya hozta haza. A korona bele fog szólni abba, ami történni fog. Magyarország újjászületőben van, de most még magzat-Magyarország. Magyarország olyan példát fog mutatni, amit a Szent Korona sugároz és testesít meg. Békét hoz az emberek közé, megszűnik a gyűlölet, szembenállás, rosszindulat...

Amiről ezután szólt, ellent mondott az előző megnyugtató vízióknak.

A korona kozmikus naptár is. Ab-

roncsába bele van kódolva a világidő. Ki lehet számolni belőle, mikor született Jézus, Szűz Mária, mikor ajánlotta föl a koronát Máriának. 2030-ig lehet elmenni, utána már nincs semmi. (Ennek módszeréről semmit sem árult el.) Az emberiségnek van még 15 éve, hogy visszatérjen Istenhez. Meg kell állni, nagyon nagy bajok lesznek. Az új pápa azt mondja, a Jelenések könyve már folyamatban van. Itt a cunami és vízözön. Itt vannak a jelek, melyekkel mindez kezdődik. Minden adva van, ha az ember gondolkodik. Mi fogunk föl belőle. Mi lesz? Már rendes élelmiszert sem lehet kapni...

Az előadó szerint, az egész koronakutatás három szinten zajlik. Az elsőt, ami méréssel, dokumentummal, régi rajzzal, tényekkel igazolható. Azután jönnek a feltételezések, melyekre nincs bizonyíték. A harmadik meg a felfoghatatlan szint. Mi minden van egy ilyen 2,056 kg-os szerkezetben! „Nekem az a szerencsém, hogy amit megértettem belőle, amit tapasztalok, jót tesz velem. Legelőbb megértettem, miért születtem, miért oda, miért ezek voltak a szüleim, miért volt olyan az életem, amilyen.” (Ezt az ember a Szent Korona nélkül képtelen lenne megérteni?)

Saját bevallása szerint a tudás és érzések vezérlik vizsgálódásánál. Ő Kolozsvári Grandpierre Endre erősen vitatható módszerét alkalmazza, amikor egy tényre alapoz, melyből sajátos logikával és intuícióval építi föl elméletét. Szerinte ami belülről jön, abban nem is kell kételkedni. Ezeket azután mint egy legót, összerakja.

Történelmünkben volt Nagymajtény, Világos, Trianon, Don kanyar... Ha ezen az úton haladunk, akkor energiákat veszünk el magunktól. A sok megpróbáltatás a nemzet keresztűtja. Most van a pillanat, hogy fel lehet támadni. A Szent Koronától nem lehet elfáradni! Majd pozitív példaként említette, hogy Putyin 200 templomot épített Oroszországban.

Nagyjából ez hangzott el az előadáson, mely után vegyes érzelmekkel távoztunk.

## Nőszövetségi konferencia a Tiszántúlon

A teremtés rendjéből eredően a növekedés nem egyszerű folyamat. Vannak időszakok, amikor gyorsabb és vannak, amikor lassúbb. A lényeg, hogy türelmesek tudjunk maradni. Ha a Léleknek ez az ajándéka nincs

parancsra, hanem a gyülekezetekben szolgáló nők kezdeményezésére jött létre. Igaz itt is tapasztalhatók hullámvölgyek, amelyek úgy alakulnak ki, hogy egy-egy alkalmatlan vezető kerül a szervezet élére, aki képtelen

szervezett a Tiszántúli Református Egyházkerület nőgyesülete 2014. június 27-én, Debrecenben, ahol jelen voltak a kerületi képviselők mellett Kárpátalja, Királyhágó-mellék, Erdély, Dél-vidék és Felvidék egyesületi képviselői is. A konferencia előadója P. Tóthné Szakács Zita volt, akit ebben az évben választottak meg az országos szervezet elnökévé. Délután Dr. Gaál Botondné dr. Czeglédy Mária számolt be a Kanadai Nőszövetség Konferenciájáról. A Kurgyis András vezette énektanulás, Vad Zsigmond esperes igehirdetése, valamint az erdélyi nőtestvérek beszámolója mind áldott lehetőséget nyújtott a lelki épülésre és ismeretben való gazdagodásra. A felvidéki nőgyesület számára nagy megtiszteltetés, hogy ebben az évben az imanap előkészítője lehet. Az előkészítő konfe-



meg életünkben, akkor mindent elronthatunk. Így van ez egyházi közösségeinkkel is. A kommunista hatalom korlátozásainak megszűntével sok kezdeményezés, szerveződés indult a magyar reformátusság körében. Volt Magyar Református Világszövetség, megvan még a nyugdíjasklubba sorvadt Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata, amelynek 2000-ben tartott elnökválasztását követően, a Dunántúli Egyházkerület akkori püspöke előre megmondta lassan beteljesülő sorsát. Vannak szervezetek, amelyek Isten megtartó kegyelmének köszönhetően minden emberi gyarlóság ellenére is léteznek. Talán mondanom sem kell, hogy ezek a közösségek a gyülekezetek talaján szerveződtek, és a küldetésüket betöltő híveken keresztül élteti a Mindenható.

Ilyen szervezet a Magyar Református Nőszövetség is. Nem felsőbb

belátni, hogy ha fejlődni nem tud egy közösség, akkor az egyet jelent a leépüléssel. Isten választott népének



életéből sok ilyen szomorú példát ismertem meg velünk a Szentírás. A gyülekezeti munka mellett a fejlődés egyik fontos pillére a találkozások, konferenciák szervezése, ahol az igei megerősödés mellett ismerkedésre és tapasztalat cserére kerül sor. A nőgyesületek már 20 éve gyakorolják ezt eredményesen. Ilyen alkalmat

renciának Deregnő ad otthont 2014. szeptember 25-28-án. Erre az alkalomra ezúton is szeretettel hívja a nőtestvéreket az egyesület elnöksége. Jó volt a debreceni Nagytemplomban, Kollégiumban együtt dicsérni az Urat, megélni az egység örömét.

CsL



# Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Politikai vezetők a Bibliában – Sámuel

Sámuel próféta egy nagyon kritikus időpontban volt Izrael vezetője, nevezetesen a honfoglalást követő időszakban. Maga a próféta Silóban, a szövetség sátrában nőtt fel, mint Eli főpap nevelt fia. Képzése idején megfigyelhette a nép erkölcstelen életmódját. Vezetőként azon fáradozott, hogy tanítással és felvilágosítással változtasson ezen az elesett állapoton. „Sámuel egész életében Izrael bírója volt. Évről évre útra kelt, bejárta Bételt, Gilgált és Micpát, és igazságot szolgáltatott Izraelnek mindezen a helyeken.” 1 Sámuel 7,15-16. Egyértelművé tette a nép előtt: Ha Isten akaratát teljes szívvvel megtartják, akkor Ő megmenti Őket a minden gonosztól. Ez csak úgy sikerülhetett, hogy napi kapcsolatban maradt a néppel. Sámuel hitre nevelő szolgálatát követően Isten népe kész volt szembeszállni az országot fenyegető veszélyekkel. Ilyen veszélyt jelentettek a katonailag megerősödött filiszteusok, akik Izrael több városát elfoglalták és a népet rabszolgasorsban tartották. Sámuel ez ellen is eredményes küzdelmet folytatott: „Mert az Úr keze sújtotta a filiszteusokat Sámuel egész életében.” A nép buzdítására nevezi el az egyik csata színhelyét Eben-Háezernek (Segítégszikla), azaz: Mindeddig megsegített bennünket az Úr. Miután Sámuel a csatát megnyerve megakadályozta, hogy a filiszteusok újabb területeket foglaljanak el, keresni kezdte utódját. Először saját fiait vette számba, de azok képtelennek bizonyultak a küldetés betöltésére. „Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték, megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot.” 1 Sámuel 8,2

Isten megbízza a prófétát utódja felkenésével, aki majd megszabadítja a népet a filiszteusok kezéből. Saul a kiválasztott, aki a Benjamin törzsből származó Kis fia. Sámuel felkeni őt és elkíséri Izrael első királyát, mint egy nevelő. Saul kezdetben eredményeket ér el a filiszteusok elleni háborúban, de később rossz irányba

téved élete. Két komoly tévedést követően a próféta arra a következtetésre jut, hogy Saul nem maradhat király. Fiai sem megfelelőek a királyi tiszt betöltésére. Isten keresi a megfelelő jelöltet, akinek bizonyítania kell alkalmasságát. Saul nem vár Sámuel visszatéréséig hét napot, mielőtt a filiszteusok ellen vonulna. Saját maga mutat be áldozatot, annak elle-



nére, hogy ez a főpap feladata. Ennek Sámuel és Saul közötti feszültség az eredménye. Ezt követően még egy lehetőséget kap Saul, amikor Sámuel egy új feladattal bízta meg, figyelmeztetve a királyt: „Most azért hallgass az Úr beszédére!” Meghagyja számára, miként járjon el az Amalékiekkel szemben, de ő ismét képtelen a próféta utasításainak betartására, és megpróbálja a népre hátrítani a felelősséget. „Sámuel nem is látta többé Sault holta napáig, de bánkódott Sámuel Saul miatt, mivel megbánta az Úr, hogy Sault Izrael királyává tette.” 1 Sámuel 15,35

Miután az első királyválasztás következményei elbi-

zonytalanították Izraelt, Isten megparancsolja Sámuelnek, hogy menjen Betlehembe és ott Isai fiainak egyikét kenje fel királlyá, aki Izrael második királya lesz. Amikor Sámuel befejezi politikai tevékenységét összehívja Izrael népét. Beszédében összefoglalja milyen fontos az Isten és a nép közötti kapcsolat. De mindenekelőtt arra a kérdésre vár választ, hogy ő a próféta becsületesen és hűségesen szolgálta e Urát! „Itt állok, válaszoljatok az Úr előtt és fölkentje előtt: Kinek vettem el az ökrét, kinek vettem el a szamarát, kit nyomtam el, és kit károsítottam meg? Kitől fogadtam el ajándékot, hogy amiatt szemet hunyjak?” 1 Sámuel 12

Ezután Sámuel szavakban visszaidézte Izrael történetét. Emlékeztetett arra, hogy Isten a válsághelyzetekben mindig népe mellett állt. Végül javasolja a népnek az Úr iránti hűséget: „**Ne térjete el, hogy a semmiket kövessétek, amelyek tehetetlenek és nem tudnak megmenteni, mert semmik azok. Hiszen nem veti el az Úr a saját népét az ő nagy nevéért, mert tetszett az Úrnak, hogy saját népévé tegyen benneteket. Tőlem is távol legyen, hogy vétkezzem az Úr ellen, és ne imádkozzam többé értetek. Sőt inkább tanítalak majd benneteket a jó és egyenes útra. Csak féljétek az Urat, és szolgáljátok őt híven, teljes szívből, mert lássátok csak meg, milyen nagy tetteket vitt véghez rajtatok!** 1 Sámuel 12.

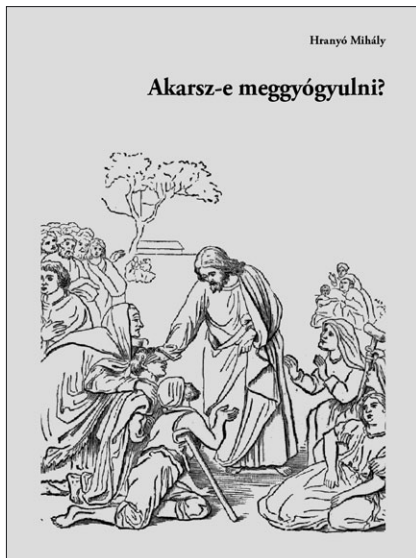
*Dr. Avshalom Kapach,  
Israel Heute,  
Ford. Csoma László*



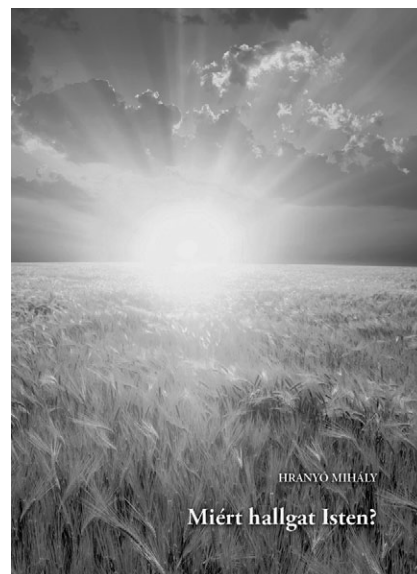
Nebi Samuel: Grabstätte von Samuel, nordöstlich von Jerusalem.

## Nyugdíjasan sem tétlenkedve

Már második könyvével kopogtat az olvasóknál Hranno Mihály nyugalmazott abarai lelkipásztor. Min-



dig kérdés, vajon miről szólhat egy nyugdíjas lelkész, talán azt írja le, amit aktív szolgálata idején nem akart, nem mert leírni? Talán jól megmondja a magáét azoknak, akiket ellenfeleinek tartott? Esetleg megpróbálja utólag „fényezni” saját magát, sarad dobálva másokra? Hranno Mihály nem áll be az így gondolkodók sorába. Ő azt teszi, amit gyülekezeti szolgálata idején is tett, hirdeti Isten igéjét, s másokat is arra igyekszik vezetni, hogy az Ige olvasói és Istennek engedelmes gyermekei legyenek. Nem tart igényt írói babérokra, hiszen tudja, Krisztus megváltottjai hervadhatatlan koszorút nyernek Uruktól. Áldja meg a Mindenható mindazokat, akik fáradhatatlanul végzik a magvetés szolgálatát, tudva,



hogy Ő adja a növekedést!

CsL

## Engedjétek hozzám!

*Szemelvények Jézus életéből*

*A lelkészek, hitoktatók munkáját kívánja segíteni Fábián Tibor nagyváradi munkatársunk a következő jelenettel. A gyermek és ifjúsági munkában nagy szükség van ilyen rövid jelenetekre, amelyek betanulása, bemutatása közösségre tanít Krisztussal és egymással.*

-Szerk.-

**Gyermek:** Apa! Emlékszel, amikor kicsi gyermekként édesanyámmal odavittetek egy emberhez, akit nagy sokaság vett körül és Jézusnak szólítottak? A mellette állók rátok szóltak, ne fárosszatok a Mestert. De Jézus csendre intette őket, engem az ölébe vett és azt mondta: az ilyeneké a mennyek országa. Apa, ha ennyire kedves, szeretettel teljes ember volt Jézus, ha csodákat tett a nép között, miért kellett mégis meghalnia? Miért ordította annyi ember, hogy: „Feszítsd meg!”

**Apa:** Tudod fiam, évezredek óta váraoztunk a Megváltóra. Mert a mi Urunk megígérte a bűnből való szabadulás lehetőségét. Azt, hogy megváltja, kiszabadítja az embert a bűn rabságából. A próféták is beszéltek róla: „Egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” (Ézs 9,6) És végre elérkezett az idő, amikor Isten elküldte közénk az Ő Fiát. Angyali hírnök állt Zakariás pap elé.

**Angyal:** Ne félj, Zakariás, mert meghallgattatott a te könyörgésed! Feleséged, Erzsébet, fiat szül neked, és Jánosnak nevezd őt!

**Zakariás:** (félelemmel) Uram, csakugyan lehetséges ez?

**Angyal:** (haraggal) Kétkelkedsz az Úr szavában, ezért

megnémulsz fiad születéséig!

**Apa:** Az angyal Máriának is megjelent és megígérte, hogy fiút szül, akinek neve Jézus lesz, azaz Szabadító. Ő lesz a megígért megváltó. Az angyal Józsefnek, Mária jegyesének is megjelent:

**Angyal:** József, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogantatott, a Szentlélek Istentől van. Nevezd őt Jézusnak, mert ő szabadítja meg a népet bűneitől.

**Mária:** (kétségbeesve) Ó, József! Sehol nem kapunk szállást Betlehemben a népszámlálás idejére. Hol szüljem meg a gyermeket?

**József:** A vendégfogadó házban nem volt már hely, de nézd, ott egy istálló! Mégis csak lesz szállásunk, még ha szegényes is.

**Apa:** Megszületett a gyermek! Tudod, fiam, kik adtak hírt róla? Angyalok, a mezőn tanyázó pásztoroknak.

**Angyal 1:** Ne féljétek, mert nagy örömet hirdetek néktek, mely az egész nép öröme lesz.

**Angyal 2:** Ma született az Üdvözítő Dávid városában, Betlehemben.

**Angyal 3:** Ő az Úr Krisztus!

**Angyalok (Mind):** Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jóakaratt!

**Apa:** A pásztorok örömmel hallgatták az angyalok



örömhírét. El is mentek mind Betlehembe és leborultak a Megváltó előtt. Jézust, az Úr rendelése szerint, nyolcnapos korában körülmetélték. Születése után negyven nappal pedig bemutatták a templomban. Itt az öreg Simeon és Anna tettek bizonyosságot Jézusról.

**Simeon:** (az égre nézve) Bocsásd el most Uram, a te szolgádat szavaid szerint békességben, mert meglátták szemeim az üdvösséget, melyet minden nép számára készítettél!

**Gyermek:** Apa, Jézus milyen gyermek volt?

**Apa:** Ő is szeretett játszani, mint minden gyermek, de emellett szívesen segített a szüleinek. Az apja ácsmester volt és Jézus sokat segített számára. Később már önállóan is dolgozott. Nemhiába mondja az ige, hogy növekedett az Isten és emberek előtt való kedvességben. Aztán mikor 12 éves lett, a szülei felment Jeruzsálembe, az ünnepre, de visszafelé valami történt...

**Mária:** (aggódva) Egy napja jövünk már hazafelé, de sehol nem találjuk Jézust!

**József:** (a fejét vakarva) Attól tartok Jeruzsálemben maradt. Vissza kell fordulnunk.

**József:** (örömmel) Nézd csak, ott van a templomban! Tudós tanítók között ül és kérdezi őket.

**Mária:** Fiam, miért tetted ezt velünk? Atyád és én nagy bánattal kerestünk téged.

**Jézus:** Miért kerestetek engem? Hát nem tudjátok, hogy nekem az Atyám dolgaival kell foglalkoznom?

**Apa:** Teremjete a megtéréshez méltó gyümölcsöket! Tudod ki mondta ezt?

**Gyermek:** Keresztelő János! Ugye ő volt az, aki Jézus megjelenésére figyelmeztetett?

**Apa:** Nem is akárhogyan. Azt mondta: Aki utánam jó, erősebb nálam, akinek nem vagyok méltó, hogy lehajolva saruja sziját megoldjam. Ő keresztelte meg Jézust.

**János:** (leborulva) Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz énhozzám?

**Jézus:** Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk.

**Apa:** Amikor Jézus feljött a Jordán vizéből a Szentlélek galamb formájában reá szállt, majd égi szózat hallatszott: Ez az én szerelmes fiam, akiben gyönyörködöm.

**Apa:** A keresztség után Jézus a pusztába ment, hogy felkészüljön a szolgálatára. Negyven napig böjtölt, ezalatt a Sátán igyekezett megkísérteni, félrevezetni.

**Sátán:** (vigyorogva) Ha Isten fia vagy, mondd hogy e kövek változzanak kenyérré!

**Jézus:** Meg van írva: Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Isten minden igéjével, mely az ő szájából származik.

**Apa:** Tudod hol tette Jézus az első csodáját?

**Gyermek:** Már nem emlékszem rá, de arra igen, hogy egy menyegzőn történt.

**Mária:** Fiam, elfogyott a boruk.

**Jézus:** Anyám, nem jött még el az én óráim. (Oldalra fordul) Töltsétek meg a korsókat vízzel.

**Gyermek:** És a víz mind borrá változott!

**Apa:** Ezt az első jelt a galileai Kánában tette Jézus.

**Gyermek:** Vajon voltak barátai Jézusnak?

**Apa:** Emlékszel Lázárra? Barátjaként szerette. Feltámasztotta a halálból.

**Hírvívő:** Uram, akit te szeretsz, beteg!

**Jézus:** Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségére lesz.

**Márta:** (Jézus elé sietve) Uram, ha itt lettél volna, nem halt meg az én testvérem!

**Jézus:** Feltámad a te testvéred.

**Márta:** Tudom, hogy feltámad, a feltámadáskor, az utolsó napon.

**Jézus:** Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz énbennem, ha meghalt is élni fog.

**Gyermek:** Milyen csodálatos lehetett, amikor Lázár kilépett a sírból.

**Apa:** Sokan voltak ott, akik láthatták, hogy ő az Isten Fia! Nem csoda, hogy királyként fogadták virágvasárnap, Jeruzsálemben!

**Tömeg:** (kiáltva, lelkesen) Hozsánna! Áldott, aki az Úr nevében jön, Izrael királya!

**Gyermek:** Hogyan változott ez az ünneplés néhány nap alatt „feszítsd meg”-é?

**Apa:** Nem tudom, fiam. Talán, mert a bűn, mindig bűn marad. Az ember képtelen önerőből jót tenni.

**Gyermek:** Ezért kellett a kereszt áldozata?

**Apa:** Igen, hogy Isten, ahogy ígérte és ahogy mondtam, megváltson minket minden bűntől.

**Gyermek:** De még nincs vége!

**Apa:** Bizony, hogy nincs! Hiszen a sír, ahol az asszonyok keresték a hét első napján hajnalban Jézust, üres volt! Isten legyőzte a halált.

**Angyal:** Ne féljete! Ha a názáreti Jézust keressétek, akit keresztre feszítettek, nincs itt, feltámadt!

**Apa:** Jézus feltámadása után negyven napig jelent meg a tanítványainak, majd visszatért a menny dicsőségébe.

**Gyermek:** Magunkra hagyott bennünket?

**Apa:** Nem. Most is velünk van. Ő ezt ígérte!

**Mindenki:** Menjete el, és tegyete tanítványokká minden népet! Kereszteljéte meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevébe, tanítva nekik, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nekete, és én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.

*Fabián Tibor, Nagyvárád*



# A Kárpát-medence Reformátussága

## Végső búcsút vettek Tóth Károlytól

A Magyarországi Református Egyház 2014. június 30-án a Budapest-Kálvin téri református templomban hálaadó istentisztelet keretében vett búcsút D. Dr. Tóth Károly református lelkipásztortól, nyugalmazott püspöktől, a Zsinat egykori lelkészi elnökétől, aki életének 84. évében, 2014. június 16-án tért meg Teremtőjéhez.

A hálaadó alkalmon számos egyházi és közéleti szereplő rótta le tiszteletét az egyházi méltóság emléke előtt.

Az istentiszteleten Dr. Szabó István, dunamelléki református püspök szolgált imádsággal, az igehirdetést Dr. Bölcskei Gusztáv, tiszántúli református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke tartotta.

Bölcskei Gusztáv igehirdetésében, amelyet Pál Korinthusiakhoz írott második levele (2Kor 1,3) alapján mondott el, a nyomorúság, szabadítás és hálaadás mentén elevenítette fel Tóth Károly életútját. Olyan református örökségnek nevezte ezt a három fogalmat, amely örökséget az elhunyt egyházvezető a szülői házból hozott magával, és amely örökségnek nemcsak ismerője, hanem továbbhordozója is volt. A tiszántúli püspök elmondta, a győrszemerei családból hozott puritán református kegyesség biblikus és józan volt.



Tóth Károly személyes életét, közössége és népe sorsát is végigkísérte a nyomorúság, szabadítás és hálaadás hármasa. Olyan egyházvezető volt, akinek megvolt a lélekjelenléte, hogy a megfelelő időben kimondja a megfelelő szavakat. Abban a korban élt, mondta Bölcskei Gusztáv, amikor az igenek és a nemek összekeveredtek. Olyan egyházvezető volt, aki sok mindennek az előkészítője volt, amelynek a gyümölcsét nem ő, hanem az utána következők élvezhették, hangzott el az igehirdetésben.

A reformátusságért a határokon túl is ténylegesen tevő, a nemzetközi ökumené munkálásában is aktív Tóth Károlyról felidézte, hogy hogyan segítette a kárpátaljai és a litván reformátusokat, akik magukra hagyatva, megtörten éltek. Nemzetközi kapcsolatait pedig annak felelevenítésével érzékeltette, hogy 2009-ben Tóth Károly közbenjárása segített abban, hogy Kiril pátriárka üd-

vözlete megnyugtassa a debreceni alkotmányozó zsinat kapcsán a szélesebb fogadtatás miatt aggódókat.

Bölcskei Gusztáv kitért arra is, hogy egyházvezetői szolgálata után, amikor „már nem azok közé tartozott, akiket ünnepélyesen fogadtak”, akkor megteremtette az Ökumenikus Tanulmányi Központot, ahol színvonalas munka folyt az ökumené javára.

A Budapest-Kálvin téri református gyülekezet nevében, ahol Tóth Károly 1977-től lelkészként szolgált, Prof. Dr. Ritoók Zsigmond, az egyházközség presbitere mondott beszédet. Kiemelte, az egykori püspök nemcsak befolyását bevetve ért el eredményeket, mint a templom műemléki hatósági felújíttatása, hanem zsúfolt napirendje mellett is mindenki fordulhatott hozzá, mindenkit meghallgatott.

D. Dr. Tóth Károly ökumenikus munkássága kapcsán Dr. Keresztes Szilárd, katolikus püspök emlékezett meg a 84 esztendő korában elhunyt korábbi lelkészi elnök érdemeiről. A katolikus egyházvezető azt mondta, Tóth Károly „apostoli szolgálatot töltött be: szócsöve lett annak, hogy Isten tudunkra adta akaratának titkát, hogy Krisztusban egyesít mindent, ami földön és égben van”.

A gyászoló közösséghez szólt Balog Zoltán, református lelkipásztor, az emberi erőforrások minisztere is, aki magánszemélyként vett részt a gyászszertartáson. „Ritkán érzi a porszem ember, hogy szembe kerül a történelemmel” – kezdte beszédét Balog Zoltán, aki azt mondta, előttünk nyugszik a XX. század tragikus és fájdalmas történelme. Hatalmas fa dőlt ki, Tóth Károly Magyarország református történetének különös jelentőséggel bíró személyisége távozott, mert olyan viharban állt egyházunk élén, amelyben megannyi érték állt a viharban, mondta a lelkipásztor-politikus. Balog Zoltán felidézte, hogy az elhunyt püspök emberileg mennyit tett azért, hogy ő lelkész lehessen, majd pedig azért, hogy később lelkész maradhasson. A szembenézést azonban már nélküle kell elvégezni, és részben helyette is. A be nem vallott múlt ugyanis visszatér, azért fontos megvallani, amit meg kell vallani, megbocsájtani, amit meg kell bocsájtani és hálát adni, amiért hálát kell adni.

D. Dr. Tóth Károlyt hétfő délután Győrszemerén kísérték utolsó útjára családi körben és a Dunamelléki Református Egyházkerület szolgálatával. A Magyarországi Református Egyház saját halottjának tekinti Tóth Károlyt.

*Reformatus.hu , fotók: Vargos*

## Kárpátalján járt a MEÖT-főtítká

Fischl Vilmos a feszült helyzetben lévő ukrain területen találkozott Zán Fábíán Sándor püspökkel és a beregszászi magyar főkonzullal is.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) Elnöksége fontosnak tartja, hogy a határon túli magyar keresztyén testvéreinkért is felelősséget vállaljon. Az Ökumenikus Tanács elnöke, Steinbach József püspök már több alkalommal látogatott és szolgált Kárpátalján. 2014 Zán Fábíán Sándor kárpátaljai református püspök tavaszán tett látogatást az Ökumenikus Tanácsnál.

Ezekhez a kapcsolatfelvételekhez igazodva 2014. június 17-én a MEÖT főtítkára, dr. Fischl Vilmos látogatta meg Zán Fábíán Sándor püspököt Beregszászon hivatalában. A kialakult belpolitikai helyzet mellett az egyházak társadalmi felelősségvállalása is szóba került. A püspök elmondta, hogy Kárpátalján a reformátusok mellett van még római katolikus és görög katolikus magyar egyház is, azonban az evangélikusok száma igen csekély.

A MEÖT-főtítká és vendéglátója meglátogatta a nagyberegi református líceumot, amelynek bővítése egy új épületszárnyal a be-

fejezéshez közeledik, és augusztus 23-án adják át. A beregszászi református levéltárban és múzeumban az egyházkerület őrzésre és kutatásra szánt iratait és kegytárgyait nézték meg. Utána az idősek otthona és a krízisben lévő fiatal anyák otthonát látogatták meg. Majd a mezővári Nefejejs rehabilitációs központba következett, ahol fogyatékkal élő fiatalok (2-18 év) nappali gondozása folyik.

A MEÖT-főtitkár a kárpátaljai püspökkel való találkozás végén megállapodott abban, hogy az Ökumenikus Tanács az évi rendes ökumenikus lelkészkonferenciára Kárpátaljáról is vár majd lelkészeket. Épp ezért már 2014. június 23-27 között idén is lesz kárpátaljai résztvevő a lelkészkonferencián.

Fischl Vilmos megbeszélést folytatott Tóth István magyar fő-

konzullal is, aki elmondta, hogy a Kárpátalján jelenlévő magyar egyházakkal igen jó kapcsolatot ápolnak és egymás rendezvényein rendszeresen részt vesznek. Elmondta a főkonzul azt is, hogy a beregszászi főkonzulátus Magyarország egyik legnagyobb főkonzulátusa és az ott élő magyarok identitástudatának megőrzése érdekében is fontos a jelenlétük.

A megbeszélések Ukrajna békés felén történtek, azonban a köztudatban benne volt az is, hogy az ország keleti határvidékén pattanásig feszült harci jelenlét van, ami nem kedvez a mindennapok közhangulatának.

MEÖT

## Rektori kinevezés

Június 18-án, szerdán vette át rektori kinevezését Áder János köztársasági elnöktől Fekete Károly, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora.

Fekete Károly 1960. január 8-án született Kisvárdán. 1988-ban a Debreceni Református Teológiai Akadémia teológus-lelkész szakán diplomázott, még abban az évben segédlelkészként, majd beosztott lelkészként szolgált a Debrecen-Nagytemplomi Egyházközségben. 1992-től ta-

nít főállásban a Debreceni Református Teológiai Akadémián. 2010 szeptemberétől kinevezett egyetemi tanár a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen.

A Hittudományi Egyetem régi-új rektora, első ízben 1997. augusztus 1-től 2005. július 31-ig vezette az intézményt, majd 2011-ben ismét megbízást kapott a rektori feladatok ellátására. A mostani kinevezés 2017-ig szól

Forrás: [tre.hu](http://tre.hu)

## Viselkedési tanácsok fiataljainknak

- A **protokoll** szó azt jelenti: „betartandó iratlan rend”.

- Fontos tudni, hogy a nemzetközi protokoll nagyon sok keresztényi alapelvet tartalmaz. (Például mindig a másik az első, és nem én! A másik előreengedése, a másik hellyel kínálása, stb.) Ne legyünk önzőek, hanem mutassunk egymás iránt tiszteletet, megbecsülést.

- A kulturális viselkedést nagyszületek még ismertek, de aztán valahogy kiment a divatból. Most viszont ismét divatosá vált.

### Köszönés

- Nagyon fontos, hogy soha ne felejtsetek el köszönni!

- Ahogyan köszönni kell: mindig a férfi köszön előre a nőnek, fiatal az idősebbeknek, alacsonyabb rangú a magas rangúnak, nőtlen a nősnak, hajadon a férjezettnek.

### Kinek és mikor köszönjünk?

- Felkeléskor és lefekvés előtt a családtagoknak. Ugyanúgy köszönjünk hozzátartozóinknak, ha napközben elmegyünk otthonról, vagy ha hazajöttünk.

- Reggel és este kiránduláson az egy szobában lakóknak.

- Ha liftbe szállunk, a jelenlévő utastársaknak. Vonaton, buszon legalább annak aki mellé leültünk.

- A szomszédoknak, ismerősöknek, barátoknak.

- Előre köszönünk az orvosoknak a postásnak.

- Köszönjünk, ha bárhová belépünk, vagy bárhonnan eltávozzunk.

### Mit köszönjünk?

- Az iskolai oktatás szerint a legáltalánosabb köszönési forma a napszakok szerinti „Jó reggelt kívánok!”, „Jó napot kívánok!” és „Jó estét kívánok!”. Nagyon fontos, hogy tegyük hozzá a „kívánok”-ot is, anélkül tiszteletlennek hangzik.

- A család hölgyvendégeinek és ismerős hölgyeknek 25 éven túl nyugodtan mondhatjuk a „csókolom!”-ot, férfiaknak 25 éven túl a napszaknak megfelelő köszönést („Jó reggelt kívánok!”...)

- A 25 év alattinak általános köszönési formája a „Szia”.

### Hogyan köszönjünk?

- Semmiképpen ne zsebre tett kézzel.

- Ne teli szájjal.

- Ülő társaságban a fiúk álljanak fel, ha mindkét nembeli idősebbnek köszönnek, a lányok csak az idősebb hölgyeknek.

- Ha a családhoz vendég jön, álljanak fel és úgy köszöntsék.

- A fiúk kapják le a sapkájukat mindkét nembeli 25 éven túli személy köszöntésekor.

### Általános tudnivalók a köszönről

- Ha együtt megyünk valakivel, akinek köszönnek, kötelező nekünk is visszaköszönnünk.

- Ha nagyon széles utca túloldalán vesszük észre ismerősünket, elég egy barátságos intés felé, nem kell kiabálni.

- Köszönés közben szembe kell nézni!

- Ha valaki idősebb felkínálja a tegeződést, illetlenség nem elfogadni, akármilyen zavaró is számunkra! Helyes forma: „Csókolom, Kati néni, te...” vagy „Jó napot kívánok Jóska bácsi, te...”

- Nagy udvariatlanság nem visszaköszönni.

- Köszönéskor csak az idősebbek kezdeményezhetik a kézfogást! Tizenévesek senkinek nem nyújthatnak kezét előre!

- Télen ha kesztyűben vagyunk, kézfogáskor vegyük le. Ha a partnerünk (idősebb) azt mondja hogy „hagyd!”, akkor hagyd. Vagy két kesztyűs, vagy két csupasz kéz fogjon mindig kezét.

- A nyújtott kéz el nem fogadása (különösen ha idősebb kezdeményezi) abszolút neveletlenségre vall!

folyt. köv.

## „Jó estét, jó szurkolást”

(II.Tim 2:5)



Kedves Olvasóink!  
Teljes gőzzel zajlik a 2014-es braziliai foci világbajnokság. Bevallom, nagyon vártam már a tornát, mert nagyon szeretem a focit. Igyekszem minél több mérkőzést megnézni, és kiélvezni ezt a hónapot, legalábbis, ami a játékot illeti. Sajnos az utóbbi időben azonban a játék nagyon megváltozott, és azt kell, hogy mondjam, nem előnyére, hanem kifejezetten hátrányára. Ugyanis egyre inkább kezd kiveszni a fociból a tisztesség, a becsület, és ha végigolvassátok ezt a cikket, ezt talán ti is beláthatjátok.

A mai labdarúgásban nem a tisztesség a fontos, hanem a győzelem kivívása minden áron. Két olyan játékos típus van, akik nagyon komolyan képesek elvenni a kedvet az egésztől (és nem csak az enyémet!). Az egyik ilyen játékos típus a feleslegesen durva játékos, aki nem nézi, kit rúg meg, milyen sérüléseket okozhat, mennyire veszélyezteti az ellenfele testi épségét, csak hogy mindenáron megállítsa a másik csapat játékosát. Ez a felesleges durvaság megöli a játék szépségét és sérülésekhez vezet.

A másik típus a „fetregő”, a színész. Aki ha hozzáér a labdához, máris elesik, azt a látszatot keltve, hogy nem ő a hibás, hanem az ellenfele. Be akarja csapni a bírót, hogy szabadrúgást, vagy éppen tizenegyest kapjon, vagy az ellenfél kapjon egy komoly büntetést. Úgy gondolom, hogy sem egyiknek, sem másiknak nincs helye a focipályán, mert ezek tisztességtelenek.

Ami a fociban elfogadhatatlan, az a min-

dennapi életben is az. Pál apostol azt mondja a Timóteushoz írt második levelében, hogy „Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.” (II. Tim 2:5) Ez azt jelenti, hogy csak azok nyerhetnek, akik tisztességesen küzdenek, versenyeznek. Olyanok, akik mások becsapásával próbálnak előnyhöz jutni, nem nyerhetnek soha. Legalábbis az Isten szemében nem.

Most talán sokan azt mondják, hogy a fociban sokszor előfordul az, hogy nem azok érnek célba, nyernek meg tornákat, akik becsületesen küzdenek, akik igyekeznek minden szabályt betartani, hanem azok, akiknek sikerül becsapni a bírót, ellenfeleiket és az egész világot. Hát, egy bírót, egy embert be lehet csapni, de az Istent lehetetlen. Ha a világi játékokban csalhat is az ember, az Isten országában való részvételért még csak meg sem próbálhatja. Az ajtó bezáródik előtte.

A hitért, az Isten örök országáért való küz-

delem szabályai a Bibliában vannak megírva. Ezért is fontos, hogy legyen Bibliánk, és legyen hitünk benne, hogy mindig tudjunk szabályszerűen küzdeni, hogy a végén mi is megkapjuk ennek jutalmát, az örök életet.

**Imádság:** Kegyelmes Isten! Bocsásd meg nekünk, hogy olykor nem a Te szabályaid szerint éljük életünket. Tökéletlenek vagyunk, és ez látszik is rajtunk. De kérünk, bocsásd meg nekünk vétkeinket a Krisztusért, és add, hogy minden erőnkkel azon legyünk, hogy megváltozzunk. Ámen.

**Aranymondás:** Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végül eltétetted nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró azon a napon; de nemcsak nekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését.

Kraus Viktor

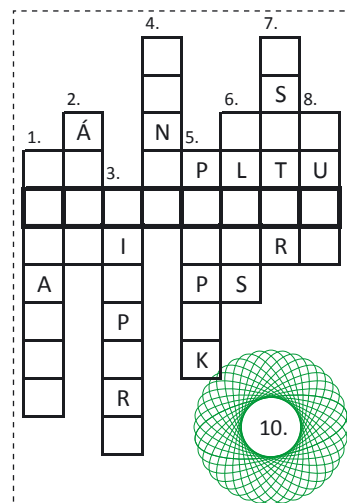
## IFI MEGFEJTŐK

- 6. keresztrejtvény:** **Alsólánc:** Anderko Denis; **Berzété:** Szanko Mónika; **Bodrogszerdahely:** Kiss Petronella; **Boly:** Sipos Anita; **Csécs:** Zborai Bernadett; **Deregnő:** Kalán Rebeka, Hajtó Petronella, Hajtó Gabriella; **Dunamocs:** Kocsis Dóra, Kocsis Ádám; **Kaposkelecseny:** Rudik Sebasttián, Petrik Áron, Csörgő Eszter; **Kiskövesd:** Onda Richárd, Onda István, Zselenák Máté; **Kisráska:** Molnár Márk; **Kulcsod:** Nagy Judit; **Ladmóc:** Vida Boglárka; **Nagybalog:** Gégény Anikó; **Nagykapos:** Bugis Levente, Révész Tamás; **Nagykövesd:** Puskás Orsi, Lipán Barbara, Tóth Eszter, Keresztúry Krisztián, Keresztúry Eszter; **Nagyszelmenc:** Pásztor Zsombor; **Örös:** Lukács Tamara, Kenéz István; **Szeszta:** Szaniszló Dominik.
- 7. keresztrejtvény:** **Alsólánc:** Anderko Denis; **Berzété:** Szanko Mónika; **Bodrogszerdahely:** Kiss Petronella; **Boly:** Sipos Anita; **Csicsér:** Marko Boglárka; **Deregnő:** Kalán Rebeka, Hajtó Petronella, Hajtó Gabriella; **Hetény:** Bolla Edina; **Kamocsa:** Tóth I.; **Kaposkelecseny:** Rudik Sebasttián, Csörgő Eszter, Petrik Áron; **Kikövesd:** Onda Richárd, Sallai Csaba; **Kisgérés:** Illés Vanesza, Illés Denisza; **Ladmóc:** Vida Boglárka, Bodnár Enikő, Bodnár Emese; **Nagykövesd:** Puskás Orsi, Lipán Barbara, Tóth Eszter, Keresztúry Krisztián, Keresztúry Eszter; **Örös:** Lőrinc Ildikó

## Rejtvény

- Isten szavára elindult Úr-Kaszdimból az ígért földjére, feleségével, Sárával.
- Káin testvére
- Mózes felesége
- Három napot töltött a cethal gyomrában
- A református keresztyén egyház legfőbb méltósága, Jézus után.
- A próféta, akit forgószélben vett magához az Isten, Keresztelő Jánost is ezen a néven nevezik (Mt 11,14)
- Perzsa királyné, aki megmentette népét a kiirtástól
- Özvegy, az anyósa Naomi, későbbi férje Boáz.

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2014. augusztus 20-ig: Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216. Draňov 07674.  
FIGYELEM: Csak az újságból kivágott, eredeti rejtvényt tudjuk elfogadni. Összeállította Györky Szilvia.



## REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

**Kiadja** a Lónyay Gábor Polgári Társulás  
– igazgató Csoma László

**Terjeszti** a Deregnő-i Református Keresztyén  
Gyülekezet

**Szerkesztőség:**

főszerkesztő - Fülöp Sándor,  
szerkesztők - Režić Annamária, Kraus Viktor  
kárpatmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Felelős szerkesztő: Györky Szilvia

**Nyomja:** Györky Marián - MS PRINT

**Szerkesztőség címe:**

076 74 Draňov-Deregnő 216,  
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,  
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com  
vagy csomalaszlo@centrum.sk